

PERIODICALS

Tarptautinėje mugėje pristatytas
lietuvių išradimas– 12 psl.

ŠIAME NUMERYJE:

- Tema: Jei nesvajosime... – 2
- „Išlikau gyvas Gariūnuose“ – 3
- 2011 m. Fukušima nelaimė – 3
- Nativity mokykla bus uždaryta – 4
- „Lietuvos vyčių“ veikla – 5
- „Skaitybės kelias“ – 6
- „Draugo“ lietuviukai – 7
- I. Šaparnis darbai – žinomame Čikagos klube – 8
- Mūsų stalui – 9
- Paskutinė kadencija (21) – 13
- V. Ušackas: „Savo ateitį sieju su Lietuva“ – 14

Valiutų santykis
1 USD — 2.63 LT
1 EUR — 3.45 LT

Paminėtas Lietuvos ir Lotynų Amerikos šalių diplomatinį santykių 20-metis

Vilnius (URM info) – Minint Lietuvos ir Lotynų Amerikos valstybių diplomatinį santykių užmezgimo dvidešimtmetį, užsienio reikalų viceministras Evaldas Ignatavičius balandžio 17 d. Užsienio reikalų ministerijoje atidarė nepriklausomo fotografo ir keliautojo Tomo Griškevičiaus nuotraukų parodą „Lotynų Amerikos žmonės ir jų gyvenimai“. Dauguma Lotynų Amerikos valstybių Lietuvos nepriklausomybę pripažino ir diplomatinį santykius su Lietuva užmezgė 1991–1992 m.

Atidarydamas parodą, užsienio reikalų viceministras E. Ignatavičius prisiminė XIX ir XX amžiaus pradžios lietuvių emigraciją į Lotynų Ameriką, pabrėžė po Antrojo pasaulinio karo Urugvajaus vykdytą Lietuvos aneksijos nepripažinimo politiką. Viceministras pažymėjo iškilų Lietuvos mokslininkų ir menininkų regiono šalyse paliktus pėdsakus.

Parodos atidaryme dalyvavo Šiaurės ir Baltijos valstybių užsienio reikalų ministerijų atstovai, dirbantys dvišalių santykių su Lotynų Ame-

Užsienio reikalų ministerijoje atidaryta nepriklausomo fotografo ir keliautojo Tomo Griškevičiaus nuotraukų paroda „Lotynų Amerikos žmonės ir jų gyvenimai“. **ELTA** nuotr.

rikos ir Karibų jūros regiono valstybėmis srityje.

Lotynų Amerikoje, daugiausia Argentinoje ir Brazilijoje, gyvena apie pusė milijono lietuvių kilmės asmenų. Buenos Airėse nuo 2001 m. veikia Lietuvos ambasada Argentinoje, kuri taip pat akredituota Brazilijai, Čilei ir Urugvajui.

T. Griškevičiaus nuotraukų paroda kviečia susipažinti su Lotynų Amerikos šalių gyventojais. 2008–2011 m. fotografas gyveno Pietų Amerikoje. Parodoje galima susipažinti su jo įamžintomis akimirkomis ir vaizdais iš kelionių po Argentiną, Paragvajų, Čilę, Urugvajų, Boliviją, Peru, Ekvadorą ir Braziliją.

Lietuvos prezidentės sprendimas nevykti į Lenkiją sulaukė atgarsio

Vilnius (BNS) – NATO šalių saugumo klausimai bus galutinai patvirtinti organizacijos viršūnių susitikime Čikagoje, o ne Varšuvoje, pareiškė prezidentės Dalios Grybauskaitės tarnyba. „NATO šalių saugumo klausimai priimami visų 28 šalių narių sutarimu. Kaip tik šiandien tokie sprendimai numatomi Briuselyje, NATO būstinėje vykstančiame užsienio reikalų ir krašto apsaugos

ministrų susitikime“, – teigia prezidentės spaudos tarnyba.

Lietuvoje ir Lenkijoje daug atgarsio sulaukė prezidentės Dalios Grybauskaitės sprendimas nevykti į Lenkiją, kurios prezidentas Bronisław Komorowski pasiūlė susitikimą su Baltijos šalių vadovais. Balandžio 16 ir 17 d. susitikime dalyvavo Lenkijos, Latvijos ir Estijos prezidentai. Lenkijos ambasadorius prie NATO

Marek Nowakowski sakė, kad „Lietuvos nedalyvavimas kuriant bendrą strategiją kažkiek susilpnina mūsų padėtį, kadangi šio regiono šalys yra NATO pasienyje, todėl turi bendrus tikslus“.

Paskelbus apie prezidentės sprendimą nevykti į Varšuvą, žiniasklaidoje pasirodė pranešimai, kad lenkai grasino peržiūrėti savo paramą oro policijos misijai.

Pristatyta knyga apie auksinę Lietuvos krepšininkų kartą

Vilnius (President.lt) – Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė dalyvavo Prezidentūroje vykusioje fotografo Roberto Dačkaus knygos „Auksinis Lietuvos Jaunimas. Prisiminti negalima pamiršti“ pristatyme. Šios knygos pristatymas – tai prasidėjusios šventinės savaitės, skirtos Lietuvos krepšinio 90-mečiui, renginys. Knygos, kurioje įamžintos išimtiniausios keturis aukso medalius iškovojošios Jono Valančiūno kartos triumfo akimirkos, pristatymo renginyje taip pat dalyvavo Lietuvos krepšinio federacijos prezidentas Arvydas Sabonis, nacionalinės krepšinio rinktinės treneris Kęstutis Kemzūra, jaunimo krepšinio rinktinės nariai ir jos vyriausias treneris Kazys Maksvytis.

„Būdami tokie jauni, Jūs jau parašėte mūsų istoriją. Pasiiektos pergalės aukso raidėmis bus įrašytos ne tik į Jūsų, bet ir į visos Lietuvos sporto istoriją. Išlikite kovotojais ir pateisinkite auksinės jaunimo kartos vardą. Tegul ši knyga įkvepia šiandien

Prezidentė Dalia Grybauskaitė dalyvavo fotografo Roberto Dačkaus knygos „Auksinis Lietuvos Jaunimas. Prisiminti negalima pamiršti“ pristatyme. **ELTA** nuotr.

taip atkakliai kovojančią jauniausią mūsų krepšininkų kartą, kuri dar tik svajoja prisidėti prie Lietuvos krepšinio istorijos kūrimo“, – renginyje sakė šalies vadovė. Po renginio Prezi-

dentūros vidiniame kieme Jono Valančiūno komanda žaidė parodomąsias rungtynes su 10–12 metų sporto mokyklų jaunaisiais krepšininkais.

Redakcijos žodis

Balandžio 17 d. Lietuvos energetikai šventė savo profesinę dieną. Tą dieną 1892 m. Lietuvoje įsijiebė pirmoji elektros lemputė. Tačiau eiliniams elektros energijos vartotojams Lietuvoje ši diena kelia liūdesį. Vykdydama stojimo į Europos Sąjungą sutarties įsipareigojimus Lietuva atsisakė daugiau kaip du dešimtmečius veikusios vienintelės Baltijos šalyse branduolinės jėgainės, kurios reaktorių įrašytas į Guinness rekordų knygą kaip pats didžiausias pasaulyje. Uždarius elektrinę Visagine, Lietuvoje baigėsi ir pigios elektros energijos laikai. Nuo š. m. kovo 1 d. gyventojams reikia atsiskaityti naujomis kainomis, patvirtintomis Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos. Žinoma, be elektros energijos neišgyvensime, tačiau kas pasakys, kaip elektros energiją mes gaminsime (ir kiek jos iš viso reikės) po 30 metų. Ar Lietuvai tikrai reikalinga nauja atominė elektrinė? Gal galima ieškoti kitų šios energijos rūšies gavimo būdų?

Redaktorė **Laima Apanavičienė**

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00
Kanadoje (USD)

metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00
• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00
! Lietuvą reguliariu paštu
metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00
Kanadoje (USD)

metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
! Lietuvą reguliariu paštu
metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė
dalia.cidzikait@gmail.com
Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė – Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com
Moderatoriai – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasiilkti kopiją.

El. paštas:
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Pradedu ciklą rašinių, kurių tikslas paskatinti diskusiją apie tai, kokią Lietuvą norime kurti. Kad diskusija turėtų aiškesnius rūmus, dialogo partneriu pasirinkau valstybės pažangos strategiją „Lietuva 2030“. Ne dėl to, kad jai entuziastingai pritariu, bet todėl, jog tai tikrai svarbus dokumentas, kuris, deja, kol kas nesukelia tikros diskusijų bangos viešumoje.

Kovo 15 dieną Seimui buvo pristatyta valstybės pažangos strategija „Lietuva 2030“. Ją pristatė Vyriausybės vadovas, o parlamentarai pritarė, kad dokumentas svarstytinas ir nustatė, jog oficialus šio dokumento svarstymas turėtų parlamente vykti balandžio 26 dieną.

Tiesa, posėdyje, kuriame dokumento tekstas buvo pristatytas, dalyvavo tik pusė Seimo narių, kitiems tai pasirodė pernelyg nereikšmingas įvykis. Tad telieka tik spėlioti, kiek parlamentarų ryšis varginamam darbui – skaityti strategijos tekstą.

Yra nemažai objektyvių priežasčių, kurios nukreipia dėmesį nuo ateities siekių prie dabarties bėdų. Turiu galvoje pirmiausia valstybės interesų nepaisymo skandalą, kurį kažkodėl bandoma vaizduoti kaip kovą dėl FNTT vadovo posto. Prisiminkime, kad konfliktas, vedęs prie vidaus reikalų ministro ir dviejų svarbias pareigas FNTT ėjusių pareigūnų atsistatydinimo, regis, turi gilią šaknį, o suintensyvėjo, pradėjus aiškintis „Snoro“ banko nacionalizavimo aplinkybes. Bet kuriuo atveju tiek Seimas, tiek Vyriausybė per pastaruosius metus nebuvo tiek vienišai susipriešinę kaip dabar. Natūralu, jog tai nėra palankus kontekstas atsakingam ir vaisingam dialogui apie valstybės ateitį.

Tačiau jei mes neturėsime aiškios ateities vizijos, tai save pasmerksime suktis nuolatinį skandalo rate. Taip pat tenka kalbėti ir apie subjektyvius veiksnius, trukdančius svarstyti strategiją. Jau ne vienas opozicijos atstovas pabrėžė, kad žvelgia į sumanymą kaip į Tėvynės sąjungos Lietuvai persamą viziją, kaip į savotišką rinkimų programą, kurioje svarbu atrasti silpnų vietų, o ne tobulinti. Ne vienas Seimo narys dar per kiek anksčiau vykusias konsultacijas tvirtino, jog prasmingiau rinktis iš kelių vizijų, svarstyti alternatyvas. Kyla natūralus klausimas – kas turi tas alternatyvas parengti? Deja, dabartinė opozicija per visą kadenciją nesugebėjo suformuluoti konceptualios alternatyvos Vyriausybės politikai. Na, o Darbo partijos šūkis „mes žinome, kaip“ yra ne kas kita kaip viešųjų ryšių gudrybė, nelabai kuo tesiskirianti nuo kažkada teigtos „11 dienų“ permainų programos.

Strategijos kūrėjai teigia, jog sutarti dėl Lietuvos ateities vizijos turėtų ne tik kelios politinės partijos, politinis ar verslo elitas, bet kuo platesni visuomenės sluoksniai. Tačiau tikrovė ta, kad gyvename strategijų ir vizijų infliacijos laikais. Dėl to esame kalti mes patys, nes yra sukurta daug įvairiausių vizijų, kurios taip ir lieka deklaracijų rinkiniu ir netrukus kuriamos naujos.

Tad dar vienos strategijos sukūrimas daugumai žmonių teatrodė eiline raidžių iškrova, neturinčia nieko bendro su mūsų kasdienio gy-

Jei nesvajojame patys, tenka įgyvendinti svajones (I)

ANDRIUS NAVICKAS

venimo džiaugsmais ir rūpesčiais. Kita vertus, jei įdėmiau pažvelgsime į šios strategijos tekstą ir rengimo būdą, turime pripažinti, jog ji įvairiais požiūriais yra išskirtinė.

Pirmiausia, ją parengė skirtingų profesijų bei politinių pažiūrų žmonės. Antra, ji buvo kuriama diskusijose, kurios, kiek žinau, neretai virsdavo karštais debatais. Trečia, joje neapsiribojama, kaip daugumoje ankstesnių strateginių dokumentų, vien ekonomine puse, tačiau stengiamasi pažvelgti į valstybės raidą kur kas plačiau. Tiesa, galima ginčytis, kiek tai pavyko, nes strategijoje vis vien jaučiamas technokratinis mąstymas.

Nepaisydamas visų šių neabejotinų strategijos privalumų, prisipažįstu, skeptiškai vertinu jos kūrėjų lūkesčius, kad ji išjudins diskusijų bangą Lietuvoje. Vien jau dėl to, kad faktiškai jau prasidėjo Seimo rinkimų kampanija, ir jos metu labai sunku politinę kovą dėl kuo daugiau vietų Seime paversti gyva diskusija dėl Lietuvos ateities veido.

Nekelia abejonių, kad tikrai pribrendo būtinybė rimtai diskusijai, kas mus jungia, kaip mes suvokiame valstybės perspektyvas, kuria linkme norėtume krypti politinius, socialinius, ekonominius, kultūrinius procesus. Jei mes nenorime būti vien kažkieno kito suformuluotas direktyvas įgyvendinanti valstybė, mes patys pirmiausia turime žinoti, ko norime. Tačiau, artėjant rinkimams, paprastai politikus užvaldo tik vie-

Verta atkreipti dėmesį, kad nors ir draugavome su kaimynais, nė piršto nepajudiname, siekdami geriau juos pažinti. Nebuvo nei latvių, estų ar lenkų kalbų mokymosi vaja, nei didesnio bendros istorinės patirties tyrinėjimo.

nas noras – patraukti paskui save kuo daugiau šalininkų, susitelkiant į dabartinę padėtį, o ne į tai, kokią Lietuvą turėtų būti po 20 metų.

Tiesa ir tai, kad absurdiška pikintis tuo, ko negali pakeisti. Planas pateiktas diskusijai dabar, o ne prieš metus, ir su tuo tenka susitaikyti. Tad pabandykime bent padaryti viską, kas nuo mūsų priklauso, keldami klausimą: ką privalome nuveikti, kad 2030 metais Lietuva būtų valstybė, kurioje gera gyventi?

Kritikams, kurie tvirtina, kad strategijoje „Lietuva 2030“ nėra nieko naujo, galima drąsiai durti į pajudintą jos teiginį – „turime siekti tapti integralia, sėkminga, politiškai ir ekonomiškai konsoliduota Šiaurės ir Baltijos valstybių regiono, į kuri įeity penkios Šiaurės ir trys Baltijos valstybės, dalimi.“

Geopolitinės tapatybės klausimas mums aktualus nuo pat Nepriklausomybės atkūrimo. Narsiai tvirtiname, kad esame Europos dalis, tačiau iškilo klausimas: kuriam jos regionui priklausome?

Pradžioje į tą klausimą bandėme atsakyti, tvirtindami, kad esame

Baltijos regionas, apimantis tris „Baltijos seses“. Bėda ta, kad, išsivadavus iš sovietinės imperijos gniaužtų, panašumų tarp „sesių“ vis mažėjo. Estija demonstratyviai labiau žiūrėjo į Skandinaviją nei į „seses“, o su Latvija vis apsikumsčiuodavome dėl smulkmenų.

Ilgainiui nenorom teko pripažinti, kad bendro Baltijos regiono iš tikro nėra. Tada prisiminėme istoriją ir pradėjome kalbėti apie Lenkiją, kaip ypatingą strateginę partnerę. Pavyko pasiekti, kad santykiai tarp Lietuvos ir Lenkijos tapo geriausi per kelis pastaruosius šimtmečius.

Beje, verta atkreipti dėmesį, kad nors ir draugavome su kaimynais, nė piršto nepajudiname, siekdami geriau juos pažinti. Nebuvo nei latvių, estų ar lenkų kalbų mokymosi vaja, nei didesnio bendros istorinės patirties tyrinėjimo. Mūsų mokyklose ir toliau buvo pabrėžiama anglų kalba, pamažu pradėdanti kurti naują dvikalbystę jaunosios kartos galvoje ir verčianti jaustis 51-ąją JAV koloniją. Tad, prieš skųsdamiesi, kad kiti mūsų nesupranta, paklauskime savęs: kiek mes stengiamės suprasti kitus?

Kantrybės bičiuliautis su Lenkija galiausiai pritrūkome. Iš dalies ir dėl to, kad jaučiame kompleksą būti jaunesne sese, nors tikrovė tokia, kad Lenkija už mus daug kartų didesnė. Taip pat santykius apkarti- no vėl pradėtas didinti tautinių mažumų klausimas, lenkų politikų vidinės kovos, kuriose pradėta naudoti „santykių su Lietuva korta“ ir, aišku, didžiulis Rusijos politikų noras mus supjudyti. Galiausiai vėl iš visų pakiampių pradėti traukti visi antilenkiški stereotipai, o mūsų prezidentė,

mielai bendravusi su Baltarusijos diktatoriumi, Lenkijos pradeda vengti, kaip užminuoto lauko.

Kas toliau? Pasirodo, dar ne visos galimybės išnaudojome ir galime kurti Baltoskandiją. Kaip teigia strategijos autoriai, Skandinavijos valstybės seniai yra tapusios išmintingo gerovės valstybės kūrimo pavyzdžiu, todėl tikslinga perimti jų patirtį. Tiesa, tuoj pat patikslinama, kad sunku ignoruoti šalių kultūrinius, istorinius ir kitus skirtumus, tačiau esą galima siekti vertybių suartėjimo gerovės valstybės pagrindu.

Beje, jau Atgimimo laikotarpiu būta svajonių, kad kada nors gyven- sime kaip Švedijoje. Baltoskandijos pranašystės? Pagaliau atradome tik- rąją geopolitinę pakraipą?

Šioje vietoje sąmoningai darau pauzę ir savo pamąstymus apie Baltoskandijos idėją paliksiu kitai šio rašinio daliai. Man svarbiau ne pri- mesti skaitytojams savo požiūrį, kiek provokuoti diskusijas, kurios, deja, mūsų viešajame gyvenime tapo rete- nybe.

Bernardinai.lt

Iš tikrųjų šio straipsnio pavadinimas yra vertimas iš anglų kalbos – „I survived Gariūnail!“ Šį kartą pradėsiu nuo pabaigos. Š. m. vasario 25 d. „Drauge“ pasirodė Laimos Apanavičienės rašinys, kviečiantis kūrybingus žmones „pažaisti“.

Straipsnyje rašoma, kad kiekvienas turime dėvėtą rūbą, apavą ar galvos apdangą, kuris mena mūsų praeitį ar kelia mums gražius ar liūdnius prisiminimus. „Tad siūlome ‘pažaisti’ su savo gyvenimą atgyvenusiais daiktais – sukurti iš jo meno kūrinį,“ – kviečia sumanymo autorė dailininkė Aušrinė Marcinkevičiūtė-Kerr, Čiurlionio galerijai pasiūliusi suruošti parodą, kurioje galėtų dalyvauti kūrybingi, nebūtinai meno studijas baigę žmonės.

Tai perskaitęs prisiminiau savo apsilankymą Gariūnuose 1996 metais ir žmonai pasiūliau parodoje dalyvauti su jos man padovanotais marškiniais. Marškiniai jau išsiųsti Čiurlionio galerijai (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636). Prie šio darbo ji pridėjo rengėjų prašomą užrašą su trumpu darbo pavadinimu ir trumpu aprašymu, kaip kilo mintis. Štai mūsų aprašymas: „I survived Gariūnail“ (‘Išlikau gyvas Gariūnuose!’). Gariūnai – Lietuvos laukinio kapitalizmo ir mafijos lopšys. 1966 m. ten lankantis, mano vyras sugalvojo sukurti turistinius marškinėlius su tokiu užrašu. Grįžusi namo aš jam suprojektavau tokių marškinėlių prototipą, tačiau neatsirado norinčių juos gaminti ir platinti.”

„Išlikau gyvas Gariūnuose!“

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

Tad šis „meno šedevras“ – jau Čiurlionio galerijoje. Jis ir daug kitų kūrinių lauks parodos dalyvių ir šiuo projektu susidomėjusių balandžio 27 d., penktadienį, 7:30 val. v. Čiurlionio galerijoje, kur vyks parodos „Transformuoti gyvenimai“ atidarymas.

Mintyse grįžau į mūsų pirmąjį apsilankymą pagarsėjusiuose Gariūnuose, esančiuose prie Vilniaus. Tuo metu Lietuvoje gyvenančio ir dirbančio sūnaus Aldo buvome prigąsdinti atsargiai elgtis, garsiai nekalbėti, nerodyti dolerių pundelių ir į save neatkreipti dėmesio. Tad elgėmės kaip pelytės po šluota. Aikštelėje buvo labai daug labai senų automobilių, o turguje dar daugiau tais automobiliais atvykusių žmonių. Kartais buvo sunku atskirti, kur yra pardavėjai ir kur pirkėjai. Visi atrodė skurdžiai. Visi sukosi lyg bičių avilyje ar širšių lizde. Prisivaikščioję nusipirkome tik po karštos arbatos puodelį. Svarbiausia – likome gyvi! Tokiomis aplinkybėmis ir gimė turistinių marškinėlių mintis.

Internetinėje enciklopedijoje skaitome, kad Gariūnų turgus yra didžiausia turgavietė Lietuvoje. Jame

dirba apie 10,000 smulkaus ir vidutinio verslo atstovų. Per daugiau nei 20 metų čia važiuoja ir prekes perka kaimyninių šalių – Latvijos, Estijos, Rusijos ir Baltarusijos – verslininkai. Tai mažų parduotuvių, mugių, turgaviečių prekiautojai, kurie vėliau prekes parduoda savo šalyse. Šalia modernių prekybos pavilionų 2008 m. buvo pastatytos trys didelės palapinės, kuriose sėkmingai dirba prekiautojai autodalmis, buitine technika, baldais, santchnikos įranga, darbo instrumentais ir kt. Gariūnų turgavietės darbą organizuoja ir koordinuoja UAB „Jurgena“, UAB „Posūkis“ ir UAB „Geruda“.

Diena.lt 2010 m. lapkričio 23 d. rašė, kad Gariūnų turgus tampa atskira valstybe. Pasirodo, kad turgavietės administratoriai nekreipia dėmesio į Ūkio ministerijos pastangas „bent pasikalbėti“. Vienu laiku Gariūnai buvo vadinami „valstybe valstybėje“. Kituose šaltiniuose rašoma, kad Gariūnai – tai laukinis kapitalizmas, visada turėjęs savo mafiją. Atlaidžiau nusiteikę ar įsibaiminę Gariūnus vadina Lietuvos kapitalizmo lopšiu.

Nėra namų be dūmų. Šis posakis

tinka ir Gariūnų turgavietei, kuri, anot Alfa.lt, paskendo liepsnose ir dūmuose. 2011 m. rugpjūčio 16 d. gaisras kilo viename iš sandėlių, kur buvo laikomos prekybinės prekės. Ugnis apėmė nemažą turgavietės plotą ir pasiekė buitinės chemijos sandėlį, todėl buvo girdėti sproginių jėgų. Iš didelio dūmų debesies buvo mažai ugnies. Ryte paaiškėjo, kad per gaisrą nukentėjo 100 kv. metrų turgavietės. Tai vos 10 ant 10 metrų didumo plotas. Nebuvo aišku, ar gaisras kilo dėl tyčinio padegimo ar įvykus kokiam nors gedimui.

Žmonės toliau plūsta į Gariūnus, tikėdamiesi geresnių kainų, nors kartais nusiskundžia, kad ten pirkti batai pritrūnė pūsles. Š. m. kovo 13 15min.lt laidoje rašoma, kad policija Gariūnų turgavietėje sulaukė kontrabandinėmis cigaretėmis prekiausių vyriškių. Pas jį rasta dešimtys pakelių cigarečių. Iš to beveik galima spręsti, kad „laukinių vakarų“ mafijos laikai nurimo, jei spaudoje rašoma apie tokius smulkius, tiesiog mėgėjiškus prasižengimus.

Šias pastabas apie Gariūnus baigiu su mintimi, kad gal atsiras koks prekybininkas, kuris išdrįs pagaminti ir pardavinėti marškinėlius turistams su užrašu įvairiomis kalbomis, įskaitant ir anglų, – „I survived Gariūnail!“ Kodėl gi ne? Internetėje pastebėjau, kad dabar Gariūnai yra įtraukti į turistinių objektų sąrašą, o turistai visada ieško pigių suvenyrų. Tad proga pralobti – po nosimi, o laikas – pinigai!

Kartais reikia didelės nelaimės, kad modernioji technologija iš jos pasimokytų. O kai vienu laiku atsitinka dvi dar daugiau nelaimių, pasimokyti galima tikrai daug. Gerą pamoką gavo prieš metus ir Japonija, išgyvenusi didžiulę trijų dalių – žemės drebėjimo, cunamio ir branduolinio išsilydymo („melt-down“) – nelaimę, kurioje gyvybę prarado apie 20,000, benamiais liko 100,000 žmonių. Nuostoliai siekė per 200 mlrd. dol.

Nelaimė sukrėtė ir didžiąsias atominų jėgainių savininkes – Prancūziją, JAV, Vokietiją, Kiniją ir kitas valstybes. Susirūpino ir Lietuva, kurios pašonėje Rusija ir Baltarusija kaip tik ruošiasi statyti dvi tokias jėgaines: vieną – Kaliningrado srityje, tik 10 km nuo Lietuvos sienos, o kitą – tik 50 km į rytus nuo Lietuvos sostinės Vilniaus. Tuo reikalu susirūpino ir išeivija. ALT’as paruošė ir pateikė JAV Kongresui ir Valstybės departamentui memorandumą kartu su dr. Stasio Bačkaičio paruošta išsamią studiją, pabrėžiančią tokių jėgainių pavojų Lietuvai. Kaip nekeista, bet tuo pačiu laiku pačioje Lietuvoje vis dar vyksta derybos ir planuojama statyti naują atominę jėgainę, dar tų pačių japonų susivienijimo „Hitači“ rankomis.

Kai klausimas eina apie atominų jėgainių pavojų, pasimokyti iš nelaimės gali būti katastrofiškai per brangu ir per vėlu. Tai pasitvirtino, įvykus šiai trečiai pasaulyje stambiai branduolinei nelaimei, kai 2011 m. kovo 11 d. žemės drebėjimo sukelta cunamio banga pasiekė 250 km į šiaurės rytus nuo Tokyo esančią Fukušimą Dai-iči atominę jėgainę ir taip privedė prie trijų jos reaktorių išsilydymo. Trumpai pažvelkime į tos nelaimės eigą.

2011 m. Fukušima nelaimė – pamoka Lietuvai?

ALEKSAS VITKUS

Ne taip, kaip 1979 m. „Three Mile Island“ Pennsylvania valstijoje ar 1986 m. Černobyl, Sovietų Ukrainoje, įvykusiame atominų jėgainių nelaimėje, dėl kurių buvo galima kaltinti jėgainės dizaino trūkumus ar žmogiškas aptarnavimo klaidas, Fukušima nelaimė prasidėjo ne pačioje jėgainėje, bet buvo sukelta ekstremalių gamtos sąlygų, prasidėjusių kovo 11 d. 2:40 val. p. p. toli nuo Japonijos, Ramiojo vandenyno dugne įvykusių stipraus 9.0 balų pagal Richter skalę žemės drebėjimu. Susvyravo jėgainės pamatai, ir per 5 sek. į visų trijų (iš šešių) veikusių reaktorių šerdis nusileido kontrolės strypai, taip tuoj pat sustabdydami branduolinę reakciją. Tai buvo automatinis ir nepriklausingas veikimo sustabdymas (shut-down). Tačiau radioaktyvaus kuro strypų produktai ir toliau generavo didžiulius šilumos kiekius, kuriais reikėjo skubiai atsikratyti.

Be vėsinančio vandens tie strypai įkaista tiek, kad atsiranda pavojus ištirpti ne tik plieniniam reaktoriaus slėgio tankui, bet ir visam „containment vessel“. Jei tai įvyktų, kuro strypai į atmosferą išleistų karštus radioaktyvius garus, kuriuos vėjai išnešiotų po plačias apylinkes, taip radioaktyvumu apkrėsdami ar tuoj pat mirtinai pažeisdami tūkstančius žmonių.

Nors žemės drebėjimas išvartė ištisą eilę aukštos įtampos linijų at-

ramų ir aplinkinių pastočių, Fukušima jėgainė nuo to nedaug tenukento. Per 10 sek. pradėjo veikti jėgainės pagalbiniai dyzelio varomi dvylika generatorių, esančių žemiausiame aukšte – rūsyje. Todėl reaktorius vėsinančio vandens pompos galėjo be didelio sutrikimo veikti ir toliau, varydamos karštą vandenį pro jo aušinimo sistemą. Atrodė, kad padėtis nusistovėjo.

Nepraėjus nė pusei valandos po pirmo žemės drebėjimo virpesio, pasirodė iš vandenyno ateinanti 3 metrų aukščio cunamio banga. Kadangi Fukušima jėgainė stovėjo 10 metrų virš vandenyno vandens lygio, aiškaus pavojaus nesimatė.

3:27 val. p. p. jėgainę saugojantį uostą ir pylimą pasiekė antroji cunamio banga – 4 metrų aukščio. 3:34 val. p. p. atūžė daug stipresnė trečioji banga. Ji išlaužė jėgainės pastato duris ir apsėmė kontrolės aparatūrą, kartu su rūsyje dirbusiomis vandens pompomis. Tik daug vėliau buvo nustatyta, kad ši banga buvo aukštesnė nei 14 metrų. Pagrindinėje jėgainės kontrolės salėje užgeso šviesos. Nustojo veikti ir atsarginės baterijos. O vis karštesni branduolinio kuro strypai ir toliau garino vandenį.

4:36 val. p. p. jėgainės vadovai pranešė valdžiai negalintys užtikrinti gyventojų saugumo. Saulei nusileidus, jėgainės darbininkai dirbo tam-

soje, pasišviesdami tik rankiniais žibintais. Tuo tarpu karščiui veikiant slėgio tankuose esančius kuro strypus, iš jų išsiskyrė lengvai užsidegančios vandenilio dujos. Padėtis vis blogėjo. Bijodami, kad „containment“ tankas gali neišlaikyti didėjančio spaudimo ir privesti prie sprogo, operatoriai buvo priversti radioaktyvias medžiagas išleisti į orą. Bet pirmiausiai reikėjo leisti iškelti visus apylinkės gyventojus 3 km spinduliu. Ankstų kovo 12 d. rytą valdžia nutarė evakuaciją atlikti jau 10 km spinduliu.

Paskutiniams autobusams 9:03 val. ryto pagaliau išvažiavus, darbininkai galėjo pradėti radioaktyvių dujų ventiliavimą į orą. Deja, 3:36 val. p. p. tamsiame pastate staiga blykstelėjo kibirkštis, susirinkę vandenilio garai sprogo, nusinešdami visą reaktoriaus Nr. 1 pastatą.

Padėtis tapo visiškai kritiška, nes tolimesnis darbas turėjo vykti jau radioaktyvioje aplinkoje. Heroiškų darbuotojų pastangų neužteko, ir iki kovo 15 d. susprogo ir kitų dviejų veikusių reaktorių pastatai. Nors iš šios nelaimės branduolinė technologija daug ko pasimokė, turėsime ir toliau sutikti su faktu, kad panašių nelaimių nebus išvengta ir ateityje.

„Three Mile Island“ nelaimė užkrėtė JAV gyventojus atominės energijos baime, Černobyl nelaimė paskleidė radioaktyvius debesis po visą Rytų Europą, dėl ko tūkstančiai mirė nuo vėžio. Fukušima nelaimė paliko gal tuziną aplinkinių miestų negyvenamais ir stipriai sukrėtė visą japonų tautą, jau prieš beveik 70 metų nukentėjusią nuo tyčinės branduolinės reakcijos Hirošima ir Nagasaki miestuose, pareikalavusios šimtų tūkstančių žmonių aukų.

TELKINIAI

Chicago, IL

Nativity mokykla bus uždaryta

DERMOT CONNOLLY

Nativity pradinė mokykla, esanti 6820 S. Washtenaw Ave., Čikagoje, prie Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčios, šių mokslo metų pabaigoje dėl mažo naujų mokinių skaičiaus bus uždaryta. Čikagos arkivyskupija šios mokyklos vietoje planuoja įkurti ištisus metus veikiantį ankstyvojo ugdymo centrą. Nemažai Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos tikinčiųjų ragina parapijos administratorių kunigą Jaunių Kelpšą rūpintis, kad šiame pastate būtų įkurta šeštadieninė lituanistinė mokykla. Ji būtų pavadinta Šiluvos Marijos vardu – Švč. Mergelės Marijos, 1608 metais apsireisusios Šiluvoje, garbei. Parapijos tarybos narė Ligija Tautkuvienė norėtų, kad mokyklos pastatas su jame esančiais kompiuteriais, knygomis ir kitais ištekliais atitektų šeštadienei mokyklai.

„Svarbiausias uždavinys yra išsaugoti mūsų lietuvišką kultūrą, lietuvišką bažnyčią. Žmonės sensta ir mes norime mūsų kalbą bei tradicijas perduoti jaunesnėms kartoms“, – tvirtino L. Tautkuvienė, kuri į Jungtines Valstijas iš Lietuvos atvyko prieš 20 metų. Ji sakė turinti du anūkus – 5 ir 12 amžiaus – ir jie, pasak moters, būtų tarp vaikų, lankančių naująją mokyklą. L. Tautkuvienės tvirtinimu, apie 20 parapijiečių šeimų sakė norintys savo vaikus leisti į šeštadieninę mokyklą ir daugelis žadėjo juos vesti į Marquette Park planuojamą atidaryti lituanistinę mokyklą.

Nativity mokykla buvo atidaryta 1953 m., o 1957 m. išleista pirmoji mokinių laida. L. Tautkuvienė atkreipė dėmesį, kad 1953 metai yra gana simboliški, nes lygiai prieš 700 metų, 1253 m., buvo karūnuotas pirmasis Lietuvos karalius Mindaugas.

L. Tautkuvienė sakė, kad planuojamoje šeštadieninėje mokykloje

vaikai bus mokomi lietuvių kalbos ir Lietuvos kultūros, o suaugusiems, norintiems geriau pritapti naujoje šalyje, žadama pasiūlyti mokytis anglų kaip antrosios kalbos. Parapijos tarybos narės nuomone, šeštadieninės mokyklos atsiradimas pagyvintų ir Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčios gyvenimą – daugiau parapijiečių savaitgaliais turėtų progą užsukti į bažnyčią.

Nativity pradinė mokykla, esanti Čikagoje, prie Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčios.
Joe Kulys nuotr.

Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapija yra seniausia lietuvių parapija Čikagoje. Marquette Park stovinti bažnyčia jau nuo seno buvo Čikagos lietuvių bendruomenės puošmena, šis rajonas ištisus dešimtmečius buvo pirmąją stotelę į Čikagą atvykusiems lietuvių imigrantams.

„Kadangi buvusios mokyklos vietoje atidaromas ankstyvojo ugdymo centras, Nativity mokykla tikrai nebus uždaryta, mes tai vadiname pertvarkymu“, – sakė sesuo Mary Paul McCaughey, atsakinga už arkivyskupijos katalikiškas mokyklas. Ji tvirtino, jog į centrą būtų priimami vaikai nuo 3 iki 5 metų amžiaus, veiktų darželio ir ikimokyklinės klasės. „Tokio amžiaus vaikų šiame

rajone yra daugiausia“, – sakė sesuo McCaughey, kartu pažymėdama, kad nors Nativity mokykloje mokosi tik apie 80 mokinių, šiuo metu daugiausia jų yra žemesnėse klasėse. Nativity mokykla jau dabar gali pasiūlyti visos dienos programas ikimokyklinio ir darželinio amžiaus vaikams. „Nativity mokyklos mokytojai labai gerai atlieka savo darbą, tad tikimės kai kuriuos iš jų išlaikyti ankstyvojo

ugdymo centre“, – sakė seselė.

Mokyklos direktorė Robert Gawlik sakė, kad arkivyskupija planuoja suteikti 1,000 JAV dol. stipendiją dabartiniams mokyklos mokiniams, kurie bus priversti pereiti mokytis į kitas šiame rajone esančias katalikiškas mokyklas.

Parapijos administratorius kun. J. Kelpšas turės nuspręsti, ar lietuviška mokykla norės dalintis patalpomis su ankstyvojo ugdymo centru. Kol kas parapijos atstovai nėra priėmę jokie sprendimo šiuo klausimu. Rašant straipsnį, su kun. J. Kelpšu nepavyko susisiekti. Seselė McCaughey, šia tema kalbėjusi su kun. J. Kelpšu, sakė, jog jis pasiruošęs diskutuoti dėl šeštadieninės mo-

kyklos. Pelno nesiekianti organizacija „Big Shoulders“ fondas, padedantis sunkiau besiverčiančioms Čikagos katalikiškoms mokykloms, pastaraisiais metais padėjo ir Nativity mokyklai su kompiuteriais, stipendijomis bei kitokia parama. Gali būti, kad, uždarius pradinę mokyklą, daug kompiuterių ir kitų dovanotų daiktų keliaus į kitą mokyklą. Anot L. Tautkuvienės ir kitų, ketinančių atidaryti šeštadieninę mokyklą, tai yra viena iš priežasčių kuo greičiau gauti pritarimą steigti lietuvišką mokyklą – tuomet jie galėtų parodyti, kad kompiuteriai, knygos ir kiti ištekliai bus tinkamai panaudoti įkurtoje šeštadieninėje mokykloje.

„Big Shoulders“ fondo išorinių reikalų direktorė Rebecca Lindsay-Ryan sakė negalinti tiksliai pasakyti, kokią paramą Fondas yra skyręs Nativity mokyklai. Kai kurie parapijiečiai mano, kad per keletą metų Fondas mokyklai yra skyręs daugiau nei 660,000 JAV dol. „Mūsų parama tenka labiausiai nepasiturinčių šeimų vaikams“, – sakė Lindsay-Ryan, pripažįstanti, kad Nativity mokyklai Fondo paaukota ir joje nebenaudojama įranga gali būti perkelta į kitas mokyklas, kurioms ji yra reikalinga.

Seselė McCaughey pritarė tam, kad „Big Shoulders“ dovanoti daiktai keliautų kartu su mokiniais į kitas mokyklas, tačiau pridūrė, kad arkivyskupija Nativity mokyklai yra padovanojusi 14 nešiojamų kompiuterių, ir jie gali likti mokyklos patalpose. Nežinant, kokie bus šeštadieninę mokyklą lankysiančių studentų finansiniai poreikiai, Lindsay-Ryan sakė negalinti pasakyti, kiek „Big Shoulders“ fondo dovanotos įrangos būtų prieinama jiems.

Straipsnis sutrumpintas
Dermot Connolly – „Southwest City News-Herald“ žurnalistė.

Vertė Loreta Timukienė

Chicago, IL

„Lietuvos vyčių“ veikla

ANTANAS PAUŽUOLIS

„Lietuvos vyčių“ organizacija buvo įsteigta Mykolo Morkūno beveik prieš 100 metų, talkinant daugeliui to meto Lietuvos patriotų, no-

rėjusių išeivius apsaugoti nuo nutautėjimo.

Tie patys lietuvių išlaikymo rūpesčiai kyla ir šių dienų išeiviams. Kiekviena išeivių „banga“ susiduria su skirtingais iššūkiais, kaip išlikti

lietuviams. Labai daug priklauso nuo atvykusių žmonių išsimokslinimo, gyvenamosios vietovės pasirinkimo, bažnyčių lankymo ir kitos bendruomeninės veiklos. Apsigyvenusiems tokiose vietovėse, kur gyvena daug lietuvių, likti lietuviams yra daug lengviau, negu tiems, kurie yra apsupti vien angliškai kalbančių. Lietuvių jaunimui pradėjus lankyti mokyklas, užsiimant sportine veikla, bendraujant su angliškai kalbančiais asmenimis, lietuvių kalba užmirštama. Nors dėl čia išvardytų priežasčių lietuviškai kalbama mažiau, bet meilė Lietuvai išlieka.

Metams slenkant, lietuvių kalbos vartojimas „Lietuvos vyčių“ organizacijoje dar labiau sumažės, nes, vyresniajai kartai išeinant į Amžinybę, jaunimas lieka apsuptas angliškai kalbančios aplinkos. Nebėra, kas juos stiprintų lietuvių kalbos žinojime.

Dalyvaujant vyčių veikloje tenka pastebėti, kad šios organizacijos steigėjų viltys tik iš dalies išsipildė. Bet

reikia džiaugtis, kad „Lietuvos vyčiuose“ yra likę daug lietuviškumo ir meilės tėvų ir prosenelių kraštui – Lietuvai. „Lietuvos vyčiai“ 2013 metais švęs 100 metų jubiliejų. Tai gana ilgas laikas organizacijai ir, siekiant ją išlaikyti tokią, kokia ji yra šiandien, vadovams reikėjo nestokoti meilės lietuviškumui ir protėvių žemei.

Prie bendros „Lietuvos vyčių“ veiklos daug prisidėjo 112-toji kuopa. Ji išgyveno tuos pačius pasikeitimus, kaip ir visos kitos organizacijos. Ankstyvesnei kartai išeinant į Amžinybę, į jos veiklą ateina jaunesnioji karta su silpnu lietuvių kalbos žinojimu, bet tvirtu noru veiklos nenutraukti, bet ją plėsti. Pavyzdžiu laikytini buvę 112 kuopos nariai, Michigan City, Indiana, įsteigę naują „Vyčių“ 158 kuopą ir net sugebėję priimti metinį 98-tą visų vyčių kuopų suvažiavimą. Tai rodo, kad jaunoji vyčių karta dar stengiasi nenutolti nuo tėvų, prosenelių įsteigtų organizacijų, primenančių jiems jų lietuvišką kilmę.

„Lietuvos vyčių“ 112 kuopos valdybos dalis (iš k. į d.): seselė Teresė Papšis, Louis Rogers, Mary Anna Gerčius, Antanas Paužuolis, valdybos pirmininkas Leon Paukšta, Gerrie Chaplis. Estelle Rogers vadovauja pasižadėjimui dirbti „Vyčių“ organizacijoje.

Detroit, MI

Iš kairės: klebonas kun. G. A. Jonikas, Velykų bobutė, parapijos tarybos pirmininkas Antanas Strakšys, Audra Strakšytė ir Silvija Strakšytė.

Chorelis (iš k.): Zita Skučienė, vargonininkas Erik Bak, Laura Alkevičius, Regina Alkevičienė ir Janice Strakšienė. Trūksta seselės Zosės Strakšytės.

Šv. Velykos Šv. Antano parapijoje

REGINA JUŠKAITĖ-ŠVOBIENĖ

*Prisikėlimo rytas –
Pavasaris žemėj ir sieloj.
Atverkim savo širdis
Tyram džiaugsmui,
Trims gražiems žodžiams –
Tikėjimui, Vilčiai ir Meilei.
Aleliuja! Kristus kėlės!*

Sekmadienis. Nuostabus pavasario rytas. Baltoje tyloje teka saulė. Bažnyčios varpų garsai aidai kažkur toli. Skelbia kitokią dieną ir kitokią sekmadienį. Varpai skamba iškilmingai, ilgai ir garsiai. Sekmadienio tylą pripildo džiaugsmingos muzikos garsai.

Po ilgos žiemos ir Mišių atnašavimo koplyčioje Velykų sekmadienį, balandžio 8 d., Prisikėlimo šv. Mišios buvo aukojamos Šv. Antano bažnyčioje, Detroit, MI. Mišias atnašavo ir pamokslą pasakė klebonas kun. Gintaras Antanas Jonikas, kuriam šios Velykos – jau trečios šioje šventovėje ir lietuvių bendruomenėje. Klebonas pasidžiaugė savo parapijiečiais ir jų nuoširdumu. Sakė yra nustebintas, kad šių žmonių pasišventimo ir ryžtingumo dėka ši Šv. Antano parapija dar gyvuoja. Parapiją lankė karo laikų emigrantai iš Lietuvos. Jiems iškeliavus anapus, jų vaikai su meile širdyje ir malda lūpose išlaiko šią nedidelę parapiją. Dabar laikai keičiasi. Daug parapijų uždaro. Detroit arkivyskupija pranešė, kad 2013 m. birželio pabaigoje Šv. Antano parapija bus uždaryta ir sujungta su Dievo Apvaizdos lietuvių parapija, Southfield, MI.

Kun. Jonikas pasakojo apie Detroit vyskupijos viziją – „Together in Faith“ programą, kuria bandoma pritraukti jaunesnių kartų žmones į parapijų veiklą. Kun. Jonikas padėjo visiems, kurie dalyvavo ir prisidėjo prie trijų dienų Šventosios savaitės apeigų.

Po to jis prisiminė savo jaunų dienų šv. Velykų šventes Lietuvoje. Papasakojo, kaip jis ir jo draugas kunigas lankydamas kalinius, išklauskavo jų išpažinčių. Pasakojo apie vieną kalinį, kuris buvo turtingas. Kartą šis kalinys paklausė kun. Joniko apie jo turtą. Kun. Jonikas jam pasakė, kad jis yra daug turtingesnis už tą kalinį, nes jo turtas yra Dievas. Kun. Jonikas palinkėjo visiems dalyviams gražių, šviesių ir dvasingumo kupinų šv. Velykų!

Ypač pakiliai skambėjo „Linksmą dieną mums nušvito“, net Zitos Skučienės čia pat suorganizuoto chorelio ir maldininkų balsai kilo į dan-

gų. Vyko procesija aplink bažnyčią, kurioje dalyvavo aukų rinkėjai, visa Strakšių šeima ir jų pasipuošę mažieji vaikučiai. Šv. Raštą skaitė Antanas Strakšys.

Po Mišių parapijiečiai ir svečiai susirinko šventiškai išpuoštoje parapijos salėje. Velykas švęsti visuomet smagu. Net jei ne namuose, net jei ne su artimais žmonėmis – Šv. Antano parapija visada sulaukia dalyvių! O Antaninėje visuomet smagu, linksma, čia visada galima surasti draugų arba bendraminčių. Ir šiemet Velykos Antaninėje buvo smagios. Dievo Apvaizdos parapijos šeimininkė Regina Greenhalgh paruošė daug gardžių patiekalų. Turėjome didingą šakotį, kurį pagamino raguolių karalius Juozas Liūdžius ir jo žmona Elžbieta Liūdžienė iš Connecticut. Turėjome ir pintinėlę margučių.

Trumpą ir įdomią programėlę vedė parapijos tarybos pirmininkas Strakšys. Jis padėkojo kun. Jonikui už šv. Mišių auką, prasmingą pamokslą ir dalyvavimą su mumis šioje ypatingoje šventėje, seselei vienuolei Zosai Strakšytei – už koplyčios ir bažnyčios išpuošimą, Dievo Apvaizdos parapijos šeimininkei Reginai Greenhalgh – už paruoštus priešpiečius, o „mūsų“ Reginai – už Velykų šventės organizavimą ir salės išpuošimą. Strakšys sakė, kad Velykų zuikutis aplanko mažylių namus, bet ką mes žinome apie Velykų bobutę? Jis pasakojo, kad vaikai jau Velykų šeštadienį po pietų pradėdavo Velykų bobutės laukti. Velykų bobutė visur įeidavo, nereikėdavo jai nei durų, nei langų atidaryti. Vaikučiai laukdavo dovanėlių – margučių.

Ir štai prieš vaišes parapijos salėje apsilankė Velykų bobutė, kuri, įeidama į salę su savo didele pintine, „kačiukų“ ir pavasario žiedų puokšte, sveikino visus dalyvius. Velykų bobutė visiems įteikė po dovanėlę – šokoladinį zuikutį ir kiaušinį. O tie svečiai, kurie dar rado centą kiaušinyje, dar kartą buvo apdovanoti – žydinčiomis pavasario gėlėmis. Velykų bobutės apsilankymas mūsų parapijėlėje buvo tikras nuotykis, tikra staigmena parapijiečiams ir svečiams.

Prieš valgių kun. Jonikas padėkojo parapijos tarybos pirmininkui Strakšiui už koplyčios ir bažnyčios sutvarkymą šv. Velykų tridienio švenčių proga, vargonininkui Erik Bak ir chorui už gražias giesmes, Velykų bobutei už apsilankymą mūsų parapijoje, „mūsų“ Reginai už Velykų šventės organizavimą. Po to vyko vaišės.

Dalyviai džiaugsmingai sveikino vieni kitus, daugė margučius ir vaišinosi skaniais Velykų valgiais. Nuotaika buvo pakili, šeimyniška. Buvo linksma ir smagu pabendrauti su parapijiečiais, draugais ir seniai matytais bičiuliais, tad porą valandų prabėgo labai nepastebimai.

Mūsų gerbiamas klebonas kun. Jonikas, tikrai nuostabi asmenybė, pasveikino kiekvieną dalyvį, paspaudė ranką, pasikalbėjo su juo ir pasidalino gerais žodžiais. Jautėmės, kad esame ypatingi žmonės. Atsisveikinę vieni ėjo pietų į svečius, kiti – namo toliau švęsti Velykų švenčių. Džiaugiamės, kad sulaukėme pavasario, kad sulaukėme visų lauktos pradžios. Kol dar ši parapijėlė gyvuos, lai Velykos būna graži, reikšminga šeimyninė tradicija.

Iš kairės: mūsų parapijos ilgaamžis 102-metis Petras Pagojus ir klebonas kun. Jonikas.

Velykų bobutė dalija svečiams dovanėles. Reginos Juškaitės-Švobienės nuotr.

Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje rengia konsulinę misiją į Denver, CO

Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje gegužės 24–27 dienomis organizuoja konsulinę misiją į Denver, CO miestą.

Misijos metu konsuliniai pareigūnai Lietuvos piliečius ir lietuvių kilmės asmenis priiminės Denver latvių bendruomenės centro patalpose (10705 W. Virginia Ave., Lakewood, CO 80226).

Konsulinės misijos darbo laikas bus skelbiamas Lietuvos generalinio konsulato Čikagoje interneto tinklalapyje <http://www.chicago.mfa.lt>.

Dėl išankstinės registracijos prašome kreiptis telefonu 312-397-0382 (papildomi numeriai – 201, 203) ir el. pašto adresu admin@ltconschi.org. Taip pat galima registruotis JAV LB Colorado apylinkėje (Denver), pirmininkė R. Ančeravičienė tel. 720-289-5615.

Konsuliniai pareigūnai vyksta į tuos regionus, kur yra gausios lietuvių bendruomenės, bet nėra Lietuvos diplomatinės atstovybės ar konsulinės įstaigos.

URM Informacijos ir viešųjų ryšių departamentas

SKAITYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

V.s. fil. Ritonė Rudaitienė prie parašytų straipsnių archyvo bei „Vaiko vartai į mokslą“ leidinių, kurių redakcijos nare ji buvo.

Pas Illinois valstijos gubernatorių prieš IV Tautinių šokių šventę 1972 m. iš k.: Algis Modestas, Ritonė Rudaitienė, gubernatorius Richard Ogilvie, LR generalinė garbės konsulė Jūzė Daužvardienė, Vida Kiaučeliūnaitė ir Valdas Adamkus.

Nuotr. iš „Skautų aid“ archyvo

Sveikiname v.s. fil. Ritonę Rudaitienę

V.S. ALĖ NAMIKIENĖ

2011 metų pabaigoje Marijampolėje buvo išleista v.s. fil. Ritonės Tonkūnaitės-Rudaitienės knyga „Iš kelionių užrašų“.

Tai mūsų sesės Ritonės ir jos vyro Teodoro dovana Lietuvos jaunimui. Jų lėšomis išleistos 500 knygų padovanotos mokykloms ir bibliotekoms Lietuvoje. Knygos pradžioje v.s. Ritonė rašo: „Šią 'Iš kelionių užrašų' knygą skiriu Lietuvos jaunimui, kuris, svajodamas apie būsimas keliones, dar tik pradėjo augintis ir skleisti savo sparnus.“

Labai gražiai paruoštoje 142-ių puslapių knygoje – v.s. fil. Rudaitienės kelionių aprašymai ir nepaprastai geros kokybės spalvotos nuotraukos. Knygos pradžia ir pabaiga – meilės žodis gimtajam kraštui. „Pati gražiausia šalis – Lietuva“ pradedama Bernardo Brazdžionio eilutėmis „Mylėsi Lietuvą iš tolo...“. Pasigrožėjusi tolimų kraštų žmonėmis, kul-

tūra, gamtos stebuklais, Ritonė knygą užsklendžia straipsniu „Tėvynės ilgesio medaus ragaujant“...

Daug metų tuos įdomius Ritonės straipsnius skaitėme „Draugo“ dienraštyje, „Skautų aide“, bet dabar, paėmus į rankas šią gražią knygą, iš naujo gėrimės Ritonės lietuvišku žodžiu, iš naujo kartu „keliaujame“, tik šį kartą viską matome labai spalvingai. (Pagyrimo verta „Piko valanda“ leidykla Marijampolėje ir ypač knygos dizainerė-maketuotoja Birutė Strolytė.)

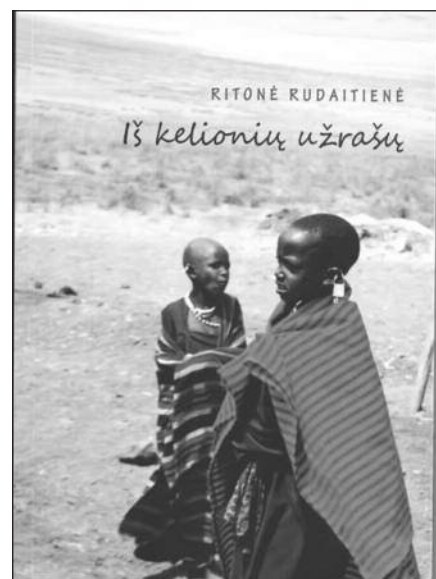
Tik dešimt šios laidos knygų 2012 m. pradžioje atkeliavo į Čikagą. Lietuvoje, Marijampolės televizijos laidoje, leidyklos „Piko valanda“ direktorius Artūras Reinikis, aptardamas paskutiniu laiku išleistas svarbesnes knygas, plačiai aptarė ir Ritonės knygą „Iš kelionės užrašų“. Taip pat buvo malonu išgirsti klausimą iš skaitytojų – „Kodėl šį įdomi knygą nebuvo pristatyta Vilniaus knygų mugėje?“

Čia, Čikagoje, v.s. fil. Rudaitienė ir naujoji jos knyga buvo maloniai sutiktos kovo mėn. vyr. skaučių/skautininkių „Sietuvos“ draugovėje (d-kė v.s. fil. Vilija Kerelytė), „Verpsčių“ būrelyje (vadovė ps. Vida Rimienė), o Vydūno fondas pranešė malonią žinią, kad gavo sesės Ritonės sutikimą išleisti ir platinti dar 100 knygų. Jos jau išspausdintos, beliko tik persiųsti. Labai lauksime!

v.s. fil. Ritonės Rudaitienės gyvenimo kelias irgi spalvingas. Gimusi Marijampolėje, JAV gyvena nuo 1949 m. Būdama gimnaziste, Putnam į skaučių draugovę subūrė lietuvaiteis, studijuodama prisijungė prie Akademikų skaučių draugovės. Sesė Ritonė buvo „Kernavės“ tunto tuntininkė, Akademinio skautų sąjūdžio garbės gynėja, daug metų – Vydūno fondo tarybos narė. Didžiausias jos įnašas yra rašytas žodis. Ji buvo Lietuvos žurnalistų sąjungos Daužvardžio fondo jauniems lietuviškos spaudos bendradarbiams valdybos sekretorė; dėstytoja Vydūno fondo jaunųjų žurnalistų kursuose, dviejų išeivijos Lietuvos tautinių šokių švenčių ir Laisvojo pasaulio II Lietuvos dienų spaudos ir informacijos komiteto pirmininkė. Yra viena iš organizacijos „Vaiko vartai į mokslą“ steigėjų bei šios organizacijos leidinių redakcinio komiteto narė. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, nuo pat Amerikos pedagogų tautos Lietuvos švietimui (A.P.P.L.E.) įsteigimo Rudai-

tienė buvo aktyvi šios organizacijos narė, vyko į Lietuvą darbuotis kursuose, rašė straipsnius. Paskutinius 12 metų sesės Ritonės straipsniai apie Vydūno fondo veiklą, „Verpsčių“, keliones, Lietuvą puošė kiekvieną „Skautų aid“ numerį!

Knygoje „Iš kelionių užrašų“ tarp pirmo straipsnelio kuklių žodžių skaitome: „Meilė tėvynei skiepijo tėvai, lituanistinės šeštadieninės mokyklos, lietuvių skautų organizacija“. V.s. fil. Ritonė Rudaitienė tą įskiepytą meilę pavertė gerais darbais ir su kaupu sugrąžino ją žmonijai, tėvynei, skautybei.

Ritonės Rudaitienės knyga „Iš kelionės užrašų“.

Čikagos lietuvių skautų „Aušros vartų/Kernavės“, „Nerijos“ ir „Lituanicos“ tuntai bei „Rako“ stovyklos administracija sveikina Lietuvos Fondą, švenčiantį savo 50 m. jubiliejų.

Dėkojame Lietuvos Fondui už visą suteiktą paramą, kuri leidžia mums toliau tęsti lietuvišką, skautišką programą ir auklėti mūsų atžalyną lietuviška skautiška dvasia. Linkime Lietuvos Fondui ir toliau stipriai gyvuoti!

Čikagos skautų tuntai buvo pakviesti padėti nurodyti atvykstantiems kelią į LF jubiliejinę šventę. Iš k.: brolis Darius, jūrų skautės Daumantė ir Greta ir brolis Audrius.

V. s. fil. Taiydos Chiapettos nuotr.

„Sietuvos“ vyr. skaučių ir skautininkių draugovės 2012 m. sueigų datos

Sueigos vyks Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL, posėdžių kambaryje, trečią mėnesio ketvirtadienį 1 val. p. p.

gegužės mėn. 17 d.

birželio mėn. 21 d.

liepos ir rugpjūčio mėn. sueigų nebus

rugsėjo mėn. 20 d.

spalio mėn. 18 d.

lapkričio mėn. 15 d.

gruodžio mėn. 20 d. Šv. Kūčios Ateitininkų namuose

„Sietuvos“ draugininkė sesė Vilija

„DRAUGO“ LIETUVIUKAI

Redaktorė Laima Apanavičienė • El. paštas: laimaa@hotmail.com

Stovyklavimas „Turkey Run“ parke

ANDRIUS KRIAUČIŪNAS

Neseniai man buvo pavasario atostogos, tad nereikėjo eiti į mokyklą. Pirmą pusę atostogų turėjau įdomios veiklos namuose. Antroje pusėje turėjau progą stovyklauti su savo seneliu „Turkey Run“, Indiana valstijos parke.

Vieną dieną mes išvažiavome apie 11 valandą ryto. Kai mes ten nuvykome, susitikome darbuotoją, kuri mums gana daug papasakojo apie vietovę. Ji pasakė, kad parko teritori-

Andriaus senelis (kairėje) ir Andrius Kriaučiūnai susiruošę atostogauti.

joje esančiame viešbutyje galima išgerti nemokamai arbatos ir kavos, o rūsyje esančiose patalpose yra žaidimo kambarys. Išgėrę arbatos, nuėjome pažiūrėti į žaidimo kambarį. Ten radome oro pūtimu veikiantį ledo ritulio žaidimą. Kartu su seneliu pažaidžiau vieną žaidimą. Buvo labai smagu. Tada mes nuvažiavome į stovyklavietę, bet ten darbuotojų nebuvo, tad grįžome į viešbutį. Viešbučio darbuotoja mums patarė išsirinkti bet kokią vietą, vėliau darbuotojas atvažiuos ir paims pinigus. Taip ir buvo. Po to, kai išsirinkome vietą, mes pavalgėme skanius sumuštinus. Vėliau pažaidėme žaidimą ir senelis ėjo atsigulti. Žaidimo metu aš pamaciau meškėną (raccoon). Tai buvo pirmas kartas mano gyvenime, kai mačiau meškėną iš taip arti.

Po to, kai senelis atsikėlė, mes pažaidėme dar vieną žaidimą, ir aš ėjau ruošti vakarienę. Su seneliu iš anksto buvau suderinęs, kad jis vai-ruos, o aš būsiu atsakingas už maistą. Juo pasirūpinau iš anksto.

Vakarienei paruošiau ir iške-piau labai skanius mėsainius. Paval-gę nuvažiavome ir nusipirkome mal-kų laužui kūrenti. Vėliau tą vakarą turėjome tikrą laužą. Buvo labai smagu. Senelis papasakojo apie savo kelionę į Alaską, kad jo automobilis tada atrodė kaip tankas, nes Alaską labai blogi keliai. Buvo jau vėlu ir mes ėjome miegoti.

Kitą rytą mes pavalgėme ir išva-žiavome žiūrėti dengtų tiltų (covered bridges), kurių pamatėme 7. Buvo tikrai labai įdomu. Šis parkas (Parke County) turi daugiausia dengtų tiltų visame pasaulyje. Čia jų priskaičiuo-jama net 31. Jie laikomi istoriniais tiltais, kiekvienais metais čia vyksta

Andrius apžiūrėjo 7 dengtus tiltus.

Nuotr. iš asmeninio albumo

dengtų tiltų festivalis, į kurį suva-žiuoja tūkstančiai lankytojų. Šiemet festivalis vyks spalio 12–21 dienomis, kada medžių lapai keičia spalvas, o gamta yra labai graži, rudeniška.

Tą dieną vienintelė mūsų proble-ma buvo žemėlapis, turėjęs neteisin-gus pavadinimus. Vienas ir tas pats kelias buvo pažymėtas keliose vieto-se. Pavargę grįžome atgal į stovykla-vietę. Senelis atsigulė pailsėti. Kai atsikėlė, mes kartu su juo ant gražiai paruoštų dėdės Aro lentelių išdegi-nome keletą paveiksliukų su vienuo-lėmis. Deginome su specialia de-ginimui skirta įranga. Senelis mane išmokė tai daryti jau anksčiau, o da-bar pasidalino ir keliomis gudry-bėmis, kaip gražiai išdegti lenteles. Tada pavalgėme, pažaidėme keletą žaidimų. Turėjau dar laiko pasi-važinėti dviračiu, vėliau pašildžiau

dešreles. Mes pavalgėme ir užkūrėme gražų laužą. Aš sudėjau laužą didesnį už save patį. Buvo labai įspūdinga. Taip atėjo ir laikas miegoti.

Kitą rytą atsikėlėme, pavalgėme, susidėjome daiktus ir išvažiavome į namus. Buvo labai smagus savaitgalis. Patarčiau ir jums apsilankyti tame parke. Jei ne stovyklauti, tai ap-sistoti ten esančiame tikrai gražiam viešbutyje ar šalia esančiuose name-liuose. Čia yra ką veikti tiek ma-žiems, tiek dideliems.

Kitą savaitgalį aš ir dar kartą čia atvykau, tik šį kartą su tėčiu, mama ir broliu. Apsistojome viešbu-tyje. Vaikščiojome nurodytais take-liais, matėme daug uolienuų. Turėjau progą šį kartą ne tik dviračiu, bet ir riedlente pasivažinėti. Buvo labai smagu. Čia tikrai yra labai gražu ir verta sugrįžti dar ir dar kartą.

Lituanistinių mokyklų mokinių kūryba

Kristijono Donelaičio lituanistinės mokyklos (Washington, DC) 8 klasės mokiniai, jų mokytojos ir mokyklos direktorės Ilonos Verbušaitienės pasiūlymu rašė maldas. Įdomus ir retas žanras.

KATYTĖS MALDA

Mano Dieve,
Esu maža katytė.
Žaidžiu viena kieme.
Niekas katės nemyli,
Vien spardo mane.

Noriu būti mylima.
Maldauju tavęs, Dieve.

Šunys mus gauda,
Žmonės į mus šauda.
Noriu būt didesnė,
Noriu būt narsesnė.

Dieve, vesk mane
Į gražesnę pasaulį.
Mama, manęs lauk
Ten, kur nėra apgaulės.

Gintarė Meižytė

DRAMBLIO MALDA

Dieve mano,
kodėl visi bėga nuo manęs?
Žinau,
kad esu didelis,
bet
aš tik noriu draugo.
Visi mažiukai
labai mieli,
bet manęs bijo,
Dieve mano,
leisk man juos
pakelti savo straubliu.

Gabrielė Gedo

EŽIUKO MALDA

Dieve, duok man spyglius
didesnius,
Kad manęs nesumindytų.
Dieve, duok man spyglius
didesnius,
Kad manęs žvėrys nesuėstų.
Dieve, duok man spyglius
didesnius,
Kad galėčiau apsiginti.

Dominykas Pavilionis

Skelbiamas užsienio lietuvių vaikų ir jaunimo piešinių konkursas Maironio 150-osioms gimimo metinėms

Lietuvos užsienio reikalų ministerija (URM) skelbia lietuvių poeto, kunigo, profesoriaus Jono Mačiulio-Maironio 150-osioms gimimo metinėms pami-nėti skirtą **piešinių konkursą „Maironio Lietuva“**, kuriame kviečia daly-vauti 7–17 metų užsienio lietuvių vaikus ir jaunimą.

Konkursu siekiama užsienio lietuvių jaunimą sudominti vieno garsiau-sių lietuvių poetų kūryba, padėti ją suprasti, įsiminti Lietuvos valstybei reikšmingą sukaktį ir kūrybiniais darbais įamžinti Maironio atminimą, stip-rinti užsienio lietuvių tautinę savimone, skatinti kūrybinę saviraišką, ugdy-ti meninius gebėjimus.

Jonas Mačiulis-Maironis

Piešinių konkurso pradžia – 2012 m. balandžio 15 diena, pabaiga – 2012 m. spalio 21 diena, kai bus mini-mos 150-osios Maironio gimimo me-tinės.

URM duomenimis, šiuo metu 28 užsienio valstybėse veikia 170 litua-nistinio ugdymo įstaigų, kuriose mokosi daugiau kaip 7,000 mokinių.

Daugiau informacijos apie kon-kursą skelbiama URM interneto sve-tainės skiltyje Lietuviai pasaulyje > Lituanistinis švietimas > Praneši-mai.

URM Informacijos ir viešųjų ryšių departamentas
Visuomenės informavimo skyrius, tel. 370 5236 2451

Menininkės Irenos Šaparnis darbai – žinomame Čikagos klube

KARILĖ VAITKUTĖ

Pačioje Čikagos didmiesčio širdyje, Michigan Ave. ir Monroe gatvės sandūroje, kitoje pusėje gatvės nuo Čikagos meno instituto ir Millennium Park išikūręs žinomas Čikagos klubas – University Club of Chicago. Klubą dar 1887 metais įkūrė kelių pačių garsiausių JAV universitetų – Harvard, Yale ir Princeton – absolventai, siekdami turėti vietą, kurioje galėtų dalintis intelektualiniais ir meniniais pasiekimais. Klubas pastatas – ko gero pirmasis „gotikinis dangoraižis“ – buvo suprojektuotas žymaus architekto Martin Roche ir pastatytas 1909 metais, t. y. prieš daugiau nei šimtą metų. Iki šiol pastatas – vienas svarbiausių architektūrinių pastatų Čikagos mieste. Dvyliktame „Universitetų klubo“ pastato aukšte įsikūrusi meno galerija. Kaip rašoma klubo internetinėje svetainėje, joje savo darbus eksponuoja pripažinti ir žinomi Čikagoje gyvenantys menininkai. Per metus yra surengiamos kelių menininkų parodos. Jų darbai pristatomi klubo nariams bei plačiajai visuomenei, sudaroma galimybė menininko darbus išgyti. Beje, klubas turi nemažai griežtų taisyklių. Pvz., menininkai savo darbus eksponuoti galerijoje yra priimami ne tuomet, kai patys siūlosi, o tuomet, kai juos pakviečia klubo nariai, o po to dar įvertina klubo narių komisija. Dar viena taisyklė: į klube atidarytą parodą visuomenė negali ateiti apsirengusi bet kaip – pvz., su džinsais, nes galioja tam tikros taisyklės, pagal kurias reikia rengtis. Taip pat, parodos lankymo metu negalima naudoti mobiliųjų telefonų. Šie „savaržymai“ gali atbaidyti kai kuriuos meno gerbėjus, tačiau kita vertus, yra sudaroma išskirtinumo aplinka, kuri, kartu su nuostabiu vaizdu, atsiveriančiu iš klubo galerijos balkono į Michigan ežerą ir saulėje žvilgančiais stiklo dangoraižiais nusėta pakrantę, suteikia tam tikrą „pakylėjimo“ jausmą. Atitrūksti nuo kasdienio gyvenimo rutinos, buities ir, žiūrėdamas į meno darbus, turi progą pažvelgti į mus supantį pasaulį pro menininko vizijos šydą.

Džiugu, kad šį mėnesį šio žinomo klubo kvietimu galerijoje šešiolika savo naujausių, didelio formato darbų eksponuoja lietuviškai Čikagos

visuomenei jau neblogai pažįstama menininkė Irena Šaparnis. Menininkė džiaugiasi pakvietimu eksponuoti savo kūrinius šiame klube ir teigia, kad yra malonu, kada profesionalūs kuratoriai vertina rezultatus – įdėtą darbą, patirtį ir meninį lygį, o ne

jų pagal griežtai nustatytas taisykles būdavo siuvami proginiai drabužiai. Vėliau olandai batikos techniką atvežė į Europą. Buvo imta naudoti ryškesnės spalvas. Batikos technika nudažyti medžiagų rietimai buvo naudojami net sienų apmušalams.

Irena Šaparnis prie savo darbų parodos atidaryme.

ryšius ir pažintis ar agresyvią savi-reklamą.

Nors Vilniuje Irena mokėsi architektūros, baigusi mokslus, menininkė pasuko kita kryptimi ir štai jau daugiau nei dvidešimt metų kuria paveikslus batikos technika. Irenos žodžiais tariant, batika – ypatinga saviraiškos priemonė, dabar fotografijos dėka gerokai išplečianti raiškos galimybes, pridėdanti naujų dimensijų ir prasmų, dar vis telpančių ant plonyčio šilkinio audinio. Šiai didmiesčio centre vykstančiai parodai darbus menininkė atrinko įvairia tematika. Darbuose miesto tematika – pažįstamos Čikagos vietos: Michigan Ave., „Pupos“ skulptūra, Millennium Park. Kito ciklo, pavadinto „City Girl“ („Miesto mergaitė“), darbuose – nepakartojamo grožio jauna mergina, kurios galvą supa menininkės vizijose „pamatyti“ galvos apdangalai.

Anot Irenos, apie tai, ką reiškia vienas ar kitas darbas, jame pavaizduotos detalės, su menininku šnekėtis nėra reikalo. Žiūrovas meno kūrinių „jaučia“ arba ne, jam kūrinyse artimas arba ne, jame žiūrovas išvelgia gražių, įdomių, netikėtų minčių arba ne. Jei ne, tai ne. O jei taip – menininkė džiaugiasi suradusi bendraminčių, pasaulį matančių ir suprantančių panašiai. Irena prisipažįsta, kad su šeima persikėlus gyventi iš Vilniaus į Čikagą, iš pradžių, mėgindama pragyventi iš savo kūrybos, ieškojo pirkėjų savo paveikslams, o dabar ieško bendraminčių, nebe-paiso potencialių pirkėjų nuotaikų, paklausos.

Parodos metu Irena trumpai papasakojo batikos istoriją. Šia technika medžiagos buvo dekoruojamos jau nuo pirmojo mūsų eros amžiaus Indijoje, Indonezijoje, Javos saloje. Spalvos tuo metu nebuvusios tokios ryškios ir tokio plataus spektro kaip dabar, o dekoruotos medžiagos nebuvo naudojamos meno kūriniams. Iš

Irenos parodos lankytojai galėjo apžiūrėti ir senovišką XIV amžiaus keturkampį medinį, raštais išraižytą antspaudą, kuris buvo naudojamas tam, kad marginimo darbas eitųsi greičiau ir raštas visame medžiagos gabale būtų vienodas. Taip pat Irena į parodą atsinešė vieną iš senovinių įrankių – skysto vaško pieštuką. Tai – paprastas pagaliukas, kurio gale pritaisytas kaušelis su siaura angele dugne. Į kaušelį pilamas skystas vaš-

Jei kas galvoja, kad menininkas, norėdamas sukurti darbą, turi turėti laiko, būti pailsėjęs, turėti gražią aplinką, kitais žodžiais tariant, kurti atostogų metu, atsisėdęs po kokia palme kokioje nuostabaus grožio saloje, tegul taip negalvoja. Irenos nuomone, kurti galima visur, įkvėpimas gali ateiti bet kokioje vietoje, bet kokiu metu. Kūrinių gali įkvėpti ir pamatytas vaizdas, ir perskaityta knyga, ir muzikos kūrinys. Pastaraisiais metais Irena į batikos paveikslus perkelia nemažai savo nuotraukų, tačiau paaiškinti, kodėl tą ar kitą nuotrauką pasirinko, nelabai gali. Menininkės nuomone, pasirinkimą lemia sąmoniniai reiškiniai, vienos nuotraukos tiesiog pačios „prikimba“, o kitos – ne. Pastaruoju metu menininkę ypač domina moterų galvos apdangalai. Todėl ir atsirado šioje parodoje eksponuojamas „City Girl“ ciklas. Taip pat ją žavi senoviniai dviračiai, kurių nemažai fotografavo Michigan valstijos kurortinių miestelių antikvariatuose. Na o miesto vaizdai, architektūra – taip pat nuolat randa vietą menininkės kūryboje.

Pasidomėjau, kokia jos kūrinių kelionė nuo balto šilko skiautės iki pateikimo žiūrovui. Batikos technika reikalauja ypatingai daug darbo. Nuostabiausia tai, kad galutinė išdava visiškai nenusipėjama, darbą vaškas ir dažai gali ir sugadinti. Darbas šiek tiek primena velykinių margučių vašku marginimą. Ant balto šilko skiautės piešiamas paveikslas arba spausdinama nuotrauka. Beje, galimybės yra neišsemiamos. Irena naudoja ir nėrinių antspaudus, ir siuvinėja, ir degina, ir ražo. Vėliau sluoksniais dedamas vaškas ir dažai. Dar vėliau atšalęs vaškas „sulaužomas“ ir merkiamas į juodus dažus,

Grupė lietuvių gerbėjų, atvykusių į Irenos Šaparnis parodos atidarymą.

Kastyčio Šaparnio nuotr.

kas, ir menininkas juo piešia. Vaškas bėga pro angelę ir ant medžiagos palieka norimą vaško liniją.

Pati Irena tokio „pieštuko“ nenaudoja. Jos dirbtuvėje, kuri, beje, visai neištaigingą, įrengta nuosavo namo rūsyje, pastatytas vaško tirpinimo katilėlis su kaminėliu, pridėta dažų indelių ir įvairaus dydžio tepukų. Paveikslų gyvenimo kelias prasideda nuo balto šilko ar drobės rietimo ir menininkės vizijos. Beje, Irena teigia netikinti „atostogine kūryba“.

kad per suskeldėjusio vaško tarpelius ant kūrinių prasiveržtų juodos spalvos „tinklas“, kurio dėka Irenos darbai įgauna ypatingo žavesio. Baigus paveikslą „vaškuoti ir dažyti“, vaškas nutirpinamas.

Mano akimis žvelgiant, visi kūriniai – nuostabūs ir nepakartojami, tačiau menininkė savo darbams yra daug reiklesnė. Jei baigtas kūrinys jos netenkina, išaptytos skiautės dedamos į šoną.

Nukelta į 15 psl.

Irena Šaparnis. „City Girl“.

Ruošia Nijolė Nausėdienė • El. paštas: nausediene@aol.com

MŪSŲ STALUI

SŪRIO FETA PASLAPTYS

Patiekalai su feta sūriu

Užkandėlėms galima pasikepti fetos sūrio. Paprasčiausiai reikia supjaustyti fetą ilgesniais kubeliais, apvolioti juos miltuose ir kepti įkaitintame aliejuje.

Graikiškos salotos

Reikės: šaukšto kaparėlių, svogūno galvutės, juodųjų alyvuogių be kauliukų, šaukšto alyvuogių aliejaus, agurko, paprikos, kelių pomidorų, supjaustyto anyžiaus šaknies (fennel), druskos (nebūtinai), puodelio fetos sūrio, pusės pundelio petražolių, sausų čilės pipirų, juodųjų pipirų, citrinos sulčių ar acto.

Produktus susmulkinkite, sumaišykite kartu. Užpilkite alyva, prieskoniais ir gerai išmaišykite.

Lašiša su fetos sūriu

Reikės: 6–8 oz silpnai sūdytos lašišos, 4–5 agurkų, puodelio fetos sūrio, kelių svogūnų laiškų, kelių pundelių petražolių.

Agurkus supjaustykite griežinėliais. Ant kiekvieno agurko griežinėlio uždėkite nedidelį fetos sūrio gabalėlį. Nedideliais gabaliukais supjaustykite lašišą ir išdėliokite ant agurkų su feta griežinėliu. Susmulkinkite petražoles, svogūnų laiškus ir pabarstykite jais agurkų, fetos ir lašišos sumuštinukus.

Daržovių užkandėlė

Reikės: šviežio agurko, 3 puselių skirtingų spalvų paprikų, pusės puodelio fetos sūrio (arba brinzos), šaukšto sojų padažo, 0,5 šaukšto balzaminio acto, 2 šaukštų alyvuogių aliejaus, juodųjų pipirų.

Agurkus ir paprikas supjaustykite kubeliais, bet nesumaišykite. Pagaminkite užpilą iš sojų padažo, acto, aliejaus bei pipirų ir užpilkite juo daržoves. Palikite pastovėti 30 minučių. Fetos sūrį supjaustykite kubeliais. Daržoves ir fetos sūrio gabalėlius norima tvarka suverkite ant nedideliu iešmeliu.

Iš šių produktų galima pagaminti ir salotas. Visus produktus supjaustykite kubeliais, suberkite į dubenį, pamarinuokite, kaip nurodyta recepte, sudėkite fetą, išmaišykite ir patiekite.

Feta įdaryti pievagrybiai

Reikės: pievagrybių, fetos sūrio, smulkintų graikinių riešutų, česnako, kvapniųjų pipirų, džiovintų bazilikų, alyvuogių aliejaus.

Fetą supjaustykite gabalėliais ir pamaigykite šakute, riešutus susmulkinkite. Pagal skonį pagardinkite pipirais, česnaku, baziliku. Jei jo neturite, galite pakeisti krapias arba bet kokiomis jums patinkančiomis žolelėmis. Įpilkite šaukštą aliejaus, viską gerai išmaišykite. Įdarykite šiuo mišiniu pievagrybių kepurėles. Įkaitinkite orkaitę iki 400 F ir kepkite apie 15–20 minučių. Skanu ir šalti, ir karšti.

Krevetės su pomidorais ir fetos sūriu

Reikės: 2 susmulkintų svogūnų, 2 skardinių konservuotų pjaustytų pomidorų, 1 sv išlukštentų krevėčių, 1/2 puodelio fetos arba brinzos, pusės pundelio susmulkintų petražolių.

Keptuvėje įkaitinkite 3 šaukštus alyvuogių aliejaus, suberkite svogūnus ir pakepinkite. Sukrėskite pomidorus ir įberkite žiupsnelį druskos. Patroškinkite 5 min. Suberkite kre-

vetes, pagardinkite ir dar pavirkite 5 min., kad krevetės gerai sušiltų. Ant viršaus užtarkuokite sūrio ir pabarsatykite gerai petražolėmis. Patiekite su ryžiais arba makaronais.

„Chaczapuri“

Reikės: 3 lakštų sluoksniuotos tešlos, pakelio fetos sūrio, pakelio mozzarella sūrio, sviesto, trynio.

Fetos ir mozzarella sūrius sutarkuokite ir sumaišykite. Iškočiokite vieną tešlos lakštą, išklokite juo kepinimo skardą. Sudėkite pusę sūrio ir plonas sviesto plokšteles, užklokite antru tešlos sluoksniu. Šakute užspauskite šio pyrago kraštus. Ant viršaus paskleiskite antrą dalį sūrio ir sviesto, užklokite trečiu sluoksniu tešlos, užspauskite kraštus. Aptepkite kiaušinio tryniu ir 8–10 vietų subadykite šakute. Kepkite orkaitėje apie 20 min.

Paruošta pagal „Rinktiniai valgiai iš viso pasaulio“

Lietuvos pasiruošime pasaulinei parodai dalyvauja ir biržietis mokslininkas

ANTANAS SEIBUTIS

Kiekvienais metais kurioje nors pasaulio šalyje vyksta pasaulinės parodos. Šiemet tokia paroda „Expo 2012“ tris mėnesius – nuo gegužės 12 d. iki rugpjūčio 12 d. – vyks Pietų Korėjos Yeosu mieste, dalyvaus 105 pasaulio valstybės, 10 tarptautinių organizacijų. Pasaulinėje parodoje Lietuva oficialiai dalyvaus jau dešimtąjį kartą. Organizuoti ir koordinuoti šalies pasirengimą tokiai parodai Vyriausybė jau penktą kartą yra pavadusi Aplinkos ministerijai.

Šiemet pagrindinė šios pasaulinės parodos tema – „Gyvieji vandenynai ir pakrantės“. Idėjai dalyvauti pasaulinėje parodoje Lietuvoje buvo paskelbtas konkursas ir nugalėjo Martyno ir Mečislovo Valevičių projektas „Gintaras“. Parodos lankytojai Lietuvos paviljone gintarą pamatys tarsi iš vidaus, patys bent trumpam pasijusdami gintaro inkliuzais. Lietuvos paviljone bus įrengtas antras aukštas, kuriame iškurs renginių salė ir svečių kambariai.

Gintaro vidų turinti priminti pagrindinę ekspozicijos salę bus papuošta specialios tekstūros audiniu, išklota persišviečiančiomis grindimis. Fasadą puoš trimatis gintaro atvaizdas juodame fone, Lietuvos pavadinimas užrašytas įvairiomis pasaulio kalbomis ir Tado Gutausko sukurti mediniai pano.

Pasiruošimo darbuose „Expo 2012“ dalyvauja ir biržietis mokslininkas Sigitas Podėnas. Gimęs 1963 m., baigęs „Atžalyno“ vidurinę mokyklą, studijavęs Vilniaus universitete biologiją, dabar jis yra habilituotas mokslų daktaras, Vilniaus universiteto profesorius, Gamtos tyrimų centro Ekologijos instituto vadovas. Jo mokslo darbų sritis – entomologija (gr. entomon – vabzdys, logos – mokslas) – zoologijos mokslo sritis, nagrinėjanti vabzdžius.

S. Podėnas bene 15 metų organizavo ekspedicijas į įvairias pasaulio šalis, daugiausia dirbo Mongolijoje, ieškodamas dar nežinomų vabzdžių rūšių, nustatydamas esančias, nes daugelyje šalių gamta ir gyvūnija nyksta, tą sąlygoja ir gamtos pokyčiai, ir žmogaus veikla.

Savaitgalį profesorius su šeima aplankė tėvus Biržuose ir maloniai sutiko papasakoti apie savo darbą, ruošiantis Lietuvai dalyvauti „Expo 2012“. Kadangi jo domėjimosi sritis yra vabzdžiai, gana natūraliai mokslininkas ėmėsi domėtis ir gintaro inkliuzais. Inkliuzas (lot. *Inclusus* – uždarytas, apsuptas), tarpas skaidriame minerale, pvz., vabzdys gintaro gabale.

S. Podėnas yra savo srities žinovas, tad, kai iškyla klausimai apie gintarą, dažnai kreipiamasi į jį pagalbos ir patarimų. 2011 m. Lietuvos dailės muziejus Palangos gintaro mu-

Sigitas Podėnas su dukra Ūla gimtojoje Tilto gatvėje.

zietėje vasaros sezonui atidarė naują gintaro ir istorinių rūmų interjerų ekspoziciją, kur rodoma 5,000 eksponatų. Profesorius buvo vienas iš ekspozicijos mokslinių konsultantų.

Kadangi Pietų Korėjoje bus rodomi reti gintaro inkliuzų pavyzdžiai iš Lietuvoje esančių kolekcijų, tai gintaro gabaliukuose ištigusius vabzdžius bei jų rūšis gerai išmanančio mokslininko pagalbos paprašyta ruošiant Lietuvos paviljono ekspoziciją. S. Podėnui teko atrinkti eksponatus iš muziejų, iš privačių kolekcijų.

Mokslininkas kaip tik ir ruošėsi vykti į Šiaulius, kur irgi turėjo peržiūrėti nemažai gintaro pavyzdžių.

Balandžio 25-ąją profesorius ruošiasi skristi į Pietų Korėją, kur bus pradėta įrenginėti ekspozicija, susijusi su gintaru. Tačiau ne vien tik tai yra jo tikslas. Pasak S. Podėno, jis tikisi susitikti su skolegomis korėjiečiais, aptarti su jais naujus planus, projektus, būsimas ekspedicijas, bendradarbiavimą, keitimąsi moksliniais pasiekimais ir informacija.

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

JAV profesorius pristatė knygą apie Lietuvą

Kaunas (ELTA) – Kaune, Vytauto Didžiojo universitete (VDU), JAV profesorius Alfred Erich Senn balandžio 16 d. pristatė savo knygą apie Lietuvą jo ir tėvo gyvenime. Knygoje „Lithuania In My Life“ („Lietuva mano gyvenime“) vienas garsiausių mūsų šalies XX a. istorijos tyrinėtojų A.

VDU vyko istoriko, VDU garbės daktaro prof. A. E. Senn knygos sutiktuvės.
ELTA nuotr.

E. Senn pasakoja, kaip Lietuva atsirado jo tėvo, šveicarų kalbininko Alfred Senn ir vėliau jo paties gyvenime.

Pasak istoriko, naująją knygą jis parašė siekdamas atskleisti ne tik savo, bet ir savo tėvo ryšį su lietuvių kalba. „Lietuviai mane nuolat ragino parašyti apie savo tėvą – vienas vokiečių leidinys net prašė jo biografijos – todėl galiausiai nutariau apsimti šios konkrečios temos, lietuvių kalbos vaidmens tėvo ir savo gyvenime“, – sakė mokslininkas, kuriam teko tapti įvykių mūsų šalyje 1988–1991 m. liudininku.

Šveicaro ir amerikiečio pilietybę turintis A. E. Senn dar jaunystėje susidomėjo Lietuvos istorija ir savo tyrinėjimais ženkliai prisidėjo prie jos gilesnio supratimo anglakalbiame pasaulyje. A. E. Senn – lietuvių-šveicarų kilmės JAV mokslininkas, istorikas, baltistas, Lietuvos mokslų akademijos užsienio narys, vienas žymiausių Lietuvos XX a. istorijos tyrinėtojų.

Kariniame dalinyje Vilniuje įvyko sprogimas

Vilnius (ELTA) – Balandžio 18 d. Vilniuje įsikūrusiame kariniame dalinyje įvyko sprogimas, žuvo žmogus. Dar vienas karys sprogimo metu buvo sužeistas. Sprogimas įvyko tarnybinėse patalpose Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino štabo batalione.

Krašto apsaugos vadovybė ir šalies vadovai pareiškė užuojautą žuvusio kario artimiesiems. Jungtinio štabo viršininkas pulkininkas Vilmantas Tamošaitis sakė, kad abu kariai buvo išminuotojai, dirbę su sprogmenimis, jie priklausė padaliniui, vykdančiam išminavimo darbus Vilniaus regione. Žuvusysis – 36-erių metų Laimonas Blėdis buvo vyr. seržantas, kariuomenėje tarnavęs

nuo 1996 m. Karys buvo patyręs išminuotojas, jį draugai prisimena kaip labai draugišką, linksmą kolegą, mylėjusį savo darbą. Sužeistasis karys yra vyr. eilinis, jis buvo išvežtas į gydymo įstaigą. V. Tamošaičio duomenimis, jo sužalojimai gyvybei nepavojingi, karys vaikšto, bendrauja su medikais.

Pasiteiravus, kodėl įvyko sprogimas, V. Tamošaitis sakė, kad kol kas sprogimo priežastimis domisi teisėsauga, pradėtas ikiteisminis tyrimas. Sprogimo metu jokių pratybų nevyko, sprogimo patalpoje nebuvo saugomi kažkokie sprogmenys. Iš viso pastate, kuriame įvyko sprogimas, buvo 4 išminuotojai. Kiti du išminuotojai buvo kitose patalpose.

Prisiekė naujasis vidaus reikalų ministras

Vilnius (ELTA) – Balandžio 17 d. Seime iškilmingai prisiekė naujasis vidaus reikalų ministras Artūras Melianas. Jo priesaiką priėmė Seimo pirmininkė Irena Degutienė, naują Vyriausybės narį pasveikino premjeras Andrius Kubilius, Seimo nariai.

A. Melianas pakeis buvusį vidaus reikalų ministrą Raimundą Palaitį, kuris pareigų nebeina nuo kovo 26 d. Jis trauktis buvo priverstas dėl Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnybos vadovų atleidimo skandalo. A. Meliano kandidatūrą pasiūlė Liberalų ir centro sąjunga.

A. Melianas Vilniaus universitete baigė ekonomikos ir socialinio dar-

bo studijas. Stažavo Lenkijoje, Airijoje, Danijoje, JAV. 1997 m. buvo išrinktas Vilniaus miesto savivaldybės tarybos nariu, Socialinių reikalų komiteto pirmininku. 2000–2004 m. kadencijos Seimo narys, dirbo Socialinių reikalų ir darbo komitete. Dirbo Lietuvos ir Lenkijos bei Lietuvos ir Ukrainos parlamentų asamblėjose. Dirbo Vilniaus miesto savivaldybės Socialinės paramos skyriaus vedėju, Vilniaus apskrities viršininko pavaduotoju. Dirba ir bendradarbiauja su nevyriausybinėmis organizacijomis, yra aktyvus bendruomeninių judėjimų narys ir šalininkas.

Atmestas siūlymas pase rašyti pavardes nelietuviškai

Vilnius (BNS) – Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetas atmetė parlamentaro Gintaro Songailos teiktą Vardų ir pavardžių rašymo dokumentuose įstatymo projektą, kuriuo siūlyta leisti pase nepagrindiniame puslapyje Lietuvos piliečio vardą ir pavardę rašyti nelietuviškais rašmenimis.

Europos Sąjungos (ES) Teisingumo teismas yra nusprendęs, kad Lietuvoje galiojanti tvarka, numa-

tanti pavardžių rašybą tik lietuviškais rašmenimis, neprieštarauja ES teisei. G. Songaila savo teiktą projektą vadino kompromisiniu, kad tokiu būdu būtų atsižvelgta į tautinių mažumų atstovų, daugiausia lenkų, pageidavimus dokumente vardą ir pavardę rašyti originaliai.

Dėl Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvados dar balsuos visas Seimas, jis gali atmesti projektui nepalankią komiteto išvadą.

Europos Parlamentas ragina iki galo iširti įtarimus dėl CŽV kalėjimų

Vilnius (BNS) – Europos Parlamentas (EP) priimtoje rezoliucijoje ragina iki galo iširti įtarimus dėl Centrinės žvalgybos valdybos (CŽV) kalėjimų. EP apgailestauja, kad kai kurios Europos Sąjungos (ES) šalys nesugebėjo visapusiškai iširti prie-laidų dėl jų pagalbos Jungtinių Valstijų CŽV neteisėtai gabenant ir kalinant terorizmu įtariamus asmenis.

EP apgailestauja, kad dalis ES valstybių nesugebėjo atsakyti į iškilusias abejones dėl jų „bendrininkavimo pasauliniame žmogaus teisių pažeidime“, susijusiame su JAV vykdytu neteisėtu asmenų gabenimu ir slaptų kalėjimų programa. Europarlamentarai ragina ES institucijas rei-

kalauti iš Sąjungos valstybių visapusiškų ir atvirų tyrimų šiuo klausimu. Europarlamentarai rezoliucijoje, be kita ko, sveikina planą, atsižvelgus į ilgalaikį EP prašymą, įsteigti ES specialaus atstovo žmogaus teisėms pareigas.

Lietuvoje 2009 m. pabaigoje per parlamentinį tyrimą buvo nustatyti du objektai Vilniuje ir šalia sostinės, kur galėjo būtų įrengtos patalpos su laikytiesiems laikyti. Taip pat nustatyti keli su CŽV siejami skrydžiai į Vilnių ir į Palangą, vykę 2003–2006 m., tačiau neatsakyta į klausimą, ar į Lietuvą atskraidinti įtariamieji terorizmu.

Sustabdytas vokiečių laivas, įtariamasis Sirijai gabenantis ginklus

Ankara (ELTA) – Turkijos laivybos tarnyba sustabdė Vokietijai priklausančią Bermudų vėliavą iškėlusį laivą patikrinimui po pranešimų, esą laivas gabena iranietiškus ginklus Sirijai, taip pažeisdamas Europos Sąjungos ginklų embargą. Vokiečių „Der Spiegel“ žurnalas praėjusią savaitę skelbė, kad „Atlantic Cruiser“ laivas, priklausantis Vokietijos bendrovei „Bockstiegel“, tariai Džibučio uoste iš Irano krovininio laivo buvo pakrautas sunkiąja karine įranga ir ginklais, skirtais Sirijos režimui.

Pranešama, kad laivas buvo sustojęs apie 80 km į pietvakarius nuo Sirijos Tartuso uosto, į kurį turėjo atplaukti. Laivo savininkė pareiškė, kad sekimo sistema laive buvo išjungta, nes įgula baiminosi, jog gali „būti užpulta“. Tada laivas pasuko į Turkijos Iskenderuno uostą. Laivo savininkė Vokietijos bendrovė pranešė „nežinanti, jog laive gabenamas kitoks kroviny, nei buvo nurodyta dokumentuose“. Vokietijos valdžia pradėjo tyrimą dėl šių pranešimų.

JAV vyskupai ragina pasauliečius ginti religijos laisvę šalyje

Vatikanas (Bernardinai.lt) – JAV vyskupų konferencija išplatino kreipimąsi į pasauliečius, ragindama juos stoti ginti religinę laisvę. Ganytojai rašo, kad šiandien reikia stoti ginti religinę laisvę, kuri yra puola ma tiek Amerikoje, tiek kitose šalyse. Vyskupai išvardija priežastis, kurios verčia nedelsiant veikti. Visų pirma daug nerimo kelia sveikatos apsaugos pertvarka. Joje numatyta, kad visi darbdaviai, tarp jų ir religinės bendruomenės, net jei tai prieštarauja jų moraliniams įsitikinimams, turi užtikrinti sveikatos draudimą, padengiantį išlaidas, susijusias su kontracepcija, sterilizacija ir abortinių priemonių naudojimu. Kitas svarbus klausimas – vaikų globos skyrimas ir įvaikinimas. Vyskupai išvardija daugelį atvejų, kai buvo nutrauktos sutartys ar atimti leidimai organizacijoms, kurios nesutiko atiduoti vaikus globoti nesusituokusioms ar tos pa-

čios lyties poroms.

Amerikos vyskupų parengtame dokumente taip pat yra pasmerkami humanitarinė pagalbą teikiančių organizacijų diskriminacijos ir religinės laisvės apribojimo atvejai. Pagal galiojančią tvarką yra draudžiama teikti pagalbą nelegaliems imigrantom. Taip pat netrūksta ydingų siūlymų pertvarkyti parapijų asociacijas ir apriboti vyskupų galias. Šiandien Amerikoje religinę laisvę bandoma susiaurinti iki kulto laisvės.

Amerikos vyskupų konferencijos išplatintas dokumentas baigiamas kvietimu imtis veiksmų, idant Amerikos Konstitucijoje ir įstatymuose pripažįstama religinė laisvė būtų gerbiama. Galiausiai vyskupai paskelbė apie 15 dienų trukmiančią akciją už laisvę, kuri prasidės birželio 21 d. – Šventųjų Tomo Moro ir Jono Fišerio minėjimo dieną ir tęsis iki Amerikos Nepriklausomybės šventės.

Popiežius švenčia 85-ąjį gimtadienį

Vatikanas (ELTA) – Popiežius Benediktas XVI balandžio 16 d. Vatikanė švenčia savo 85-ąjį gimtadienį. Vatikano valstybės sekretorius kardinolas Angelo Sodano pasveikino vokiečių kilmės popiežių Kardinolų kolegijos vardu ir pakvietė Bavarijos vyskupus į „šeimos šventę“ Apaštališkuosiuose rūmuose.

Sveikinimai gimtadienio proga taip pat atkeliavo iš Vokietijos kancelerės Angela Merkel, Didžiosios Bri-

tanijos karalienės Elizabeth II ir Italijos prezidento Giorgio Napolitano. Popiežiaus gimtadienio minėjimas yra tik švenčių pradžia. Balandžio 19 d. Benediktas XVI švenčia septintąsias savo išrinkimo popiežiumi metines, o balandžio 24 d. – pontifikato pradžios metines. Nepaisant popiežiaus amžiaus ir silpnos sveikatos, jis paneigė įtarimus dėl galimo pareigų atsisakymo.

VERSLO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loresetim@gmail.com

LIETUVA

Lietuvos architektų biuro „Arches“ suprojektuotas individualus gyvenamasis namas Vilniuje „Pušies šakos“ tarptautiniame architektūros konkurse „ArchiP 2011“ (Maskva) išrinktas geriausiu individualaus namo projektu ir apdovanotas pagrindiniu konkurso apdovanojimu – „ArchiP“ statulėle. Dešimtą kartą vykšiam garsiam konkursui šiemet buvo pristatyta 70 projektų iš įvairių pasaulio šalių.

Jauni Lietuvos architektai pasaulyje ima garsėti kaip pažangių ateities architektūros, urbanistikos ir statybinių technologijų idėjų kūrėjai. Vien pastaraisiais metais kelių tarptautinių konkursų prizines vietas laimėjusių lietuvių gretas papildė garsaus „Holcim Inovacijų 2012“ konkurso trečios vietos laimėtojas architektas Povilas Čepaitis. Apdovanojimą AA School of Architecture Londone magistro studijas baigęs P. Čepaitis kartu su bendramoksliais gavo už savo baigiamąjį magistro darbą – veiksmingą sistemą „Cast on Cast“ sudėtingos geometrijos betoninėms detalėms gaminti.

Audrų nuniokotiems Klaipėdos paplūdimiams sutvarkyti reikėtų 150,000 litų. Miesto Taryba pritarė prašymui skirti bent 50,000 litų avariniams padariniams sutvarkyti. Dėl paplūdimių priežiūros Klaipėdos savivaldybė ketina kreipti į Vyriausybę. 2011 m. lapkritį ir 2012 m. sausį audros gerokai nusiaubė paplūdimius. Nuslinkusios kopos nuniokojo betoninius laiptus ir nuovažą Neigaliųjų pliažę, medinius laiptus Melnragėje ir Giruliuose. Audros padarinių tvarkymo darbus norima atlikti per gegužę.

Seime pradėtas svarstyti Ūkinių bendrųjų įstatymas ne tik paskatins alternatyvaus kapitalo fondų plėtrą, bet ir gali nulemti, ar Europos investicijų fondas pasirinks Lietuvą Baltijos investicijų fondų fondo (BIFF) buveinei įkurti. Per šį fondą Baltijos šalių verslą pasiektų beveik 700 mln. Lt. BIFF, kurio planuojamas dydis 200 mln. EUR, investuotų kapitalą į Lietuvos, Latvijos ir Estijos rizikos kapitalo fondus, per kuriuos pinigai išlietų į šių šalių smulkiojo ir vidutinio verslo įmones.

Balandžio 13 d. Seime vykusia mokslinė konferencija „Gintaro pirklių kelias. Baltija – Kaspija“ baigėsi vienas iš Baltijos-Atlanto-Viduržemio prekybos ir investicijų tarybos (BAMTIC) rengiamos Rytų partnerystės tiriamosios verslo-kultūrinės ekspedicijos „Amber Route BC“ pasirengimo žingsnių. Konferencijoje dalyvavo Azerbaidžano, Kazachstano ir kitų ambasadų Lietuvoje atstovai, mokslininkai, verslininkai, politikai, aktyvūs visuomenės atstovai. Pranešėjai išdėstė savo požiūrį į ekspedicijos rengėjų iškeltą siekį atgauti senovinį prekybos kelią, istorijoje žinomą Gintaro kelio vardu, pabrėžiant tikėtiną to kelio kryptį link Kaspijos regiono šalių. Gegužės 23–birželio 9 d. vyksiančios ekspedicijos tikslas yra ne tik gintaro kelias, galimi prekybos keliai, bet ir keliavimo priemonės bei galimybės, Lietuvos ir šalia senųjų prekybos kelių gyvuojančių šalių galimos istorinės, kultūrinės sąsajos, galima tarpusavio įtaka.

Lietuva tarptautinėse rinkose išplatino 1,38 mlrd. litų vertės euroobligacijų emisiją, kuri papildė 2007 m. spalio 29 d. išleistą ir 2018 m. išperkama 600 mln. eurų 4,85 proc. kupono obligacijų emisiją. Po šio papildymo bendra emisijos nominalioji vertė pasiekė 1 mlrd. eurų. Už obligacijas gautos lėšos bus naudojamos skolų perfinansavimui ir biudžeto deficito finansavimui.

Vienos didžiausių pasaulyje mobiliųjų programėlių parduotuvių „GetJar“ pagrindinis akcininkas lietuvis Ilja Laursas perleido generalinio direktoriaus pareigas Chris Dury, o pats tapo vykdomuoju valdybos pirmininku. Pareigas pakeitęs I. Laursas daugiau dėmesio ruošiasi skirti plėtrai už JAV ribų, įmonės strategijos vystymui ir savo socialiniams projektams.

Už Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšas sutvarkyti avarinės būklės Tytuvėnų bažnyčia, kaip buvo tikėtasi, nepavyks. Lietuvos verslo paramos agentūra, greičiausiai bijodama, kad lėšų skyrimas neužtikrins tinkamos bažnyčios būklės, atmetė skandaluose klimpstančio viešosios įstaigos Tytuvėnų piligrimų centro paraišką. Sutartį su Tytuvėnų piligrimų centru pasirašiusios įmonės vadovas teigia, jog jau suteikė paslaugų už kelis šimtus tūkstančių litų. Kokiomis lėšomis bus apmokama už šias paslaugas, lieka neaišku.

Naujasis Pasaulio banko (PB) vadovas Jim Yong Kim pabrėžė, kad kiekvienos pasaulio šalies svarbiausias uždavinys turėtų būti augimas, pagrįstas rinkos ekonomikos plėtra. Todėl didėja tikimybė, kad bus sukurta naujų darbo vietų, o žmonės galės pakilti virš skurdo ribos, sakė Jim Yong Kim. 52-jų metų korėjiečių kilmės amerikietį kandidatą į PB vadovus pasiūlė JAV prezidentas Barack Obama. Tuo tarpu apžvalgininkai ne kartą išsakė savo abejones dėl jo kompetencijos, pareikšdami, kad Jim Yong Kim išrinktas dėl politinių motyvų, o ne dėl profesionalių savybių. Jim Yong Kim pagal profesiją yra gydytojas, kaip tuberkuliozės ir ŽIV specialistas jis ėjo svarbias pareigas Pasaulio sveikatos organizacijoje. Naujasis PB vadovas dirbo besivystančiose šalyse daugiau nei 25 metus. Jis pakeis PB vadovą Robert Zoellick ir savo 5 metų kadenciją pradės liepos 1 d.

Susivienijimas „Apple“ paneigė kaltinimus, esą ji su leidyklomis susitarė dėl elektroninių knygų kainų padidinimo. JAV teisingumo departamentas praėjusią savaitę padavė ieškinį prieš „Apple“ ir kelias leidyklas, apkaltinęs jas karteliniu susitarimu dėl elektroninių knygų kainų. Leidyklos „Simon&Schusterr“, „HarperCollins“ ir „Hachette Book Group“ pasiekė susitarimą, tačiau byla bus tęsiama prieš „Apple“ ir likusias dvi apkaltintas leidyklas – „Macmillan“ ir „Penguin“. Generalinis prokuroras teigė, kad dėl samokslo „vartotojai už kai kurias populiariausias knygas sumokėjo milijonais JAV dolerių daugiau“. Elektroninių knygų pardavimai 2011 m. išaugo 117 proc., iki 969,9 mln. dol., rodo JAV leidėjų sąjungos duomenys.

Didžiausia saulės elektrinė pasaulyje, kurią Saudo Arabijoje pastatė Austrijos bendrovės, pradėjo darbą. Elektrinė tiekia energiją Elr Rijado universitetui, joje įrengtos šiuolaikinės apsaugos nuo smėlio audrų sistemos. Projektas įvertintas 4,7 mlrd. JAV dol. Per artimiausius 20 metų Saudo Arabija gali tapti didžiausia elektros energijos, pagaminamos saulės elektrinėse, eksportuotoja.

Dujų tiekimas „Šiaurės srauto“ dujotiekiu, jungiančiu Rusiją ir Vo-

PASAULIS

kietiją Baltijos jūros dugnu, nuo balandžio 15 d. bus sustabdytas tiek Rusijos, tiek Vokietijos krante. Pranešama, kad šis stabdymas yra planuotas. Jis būtinas sujungiant dvi dujotiekio atšakas – tą, kuria jau teka dujos, ir tą, kuria jos dar tik tekės. Kada tiekimas bus atnaujintas, nepranešama. Per visą „Šiaurės srauto“ darbą dujų tiekimas jau buvo sustabdytas kelis kartus.

Kanada nenori prisidėti prie Europos šalims skirto gelbėjimo fondo. Anksčiau Kanados valdžios atstovai sakė, jog Europa turi pakankamai išteklių, kad susidorotų su savo ekonominiais sunkumais. Sausį Tarptautinis valiutos fondas (TVF) sakė, kad kovai su skolų krize prireiks papildomų 500 mlrd. JAV dol., tačiau fondo vadovė Christine Lagarde neseniai pareiškė, kad, pagerėjus ekonominiam klimatui, reikės mažesnės sumos.

Stambiausia pasaulyje nealkoholinių gėrimų gamintoja „Coca-Cola“ pranešė apie išaugusius ketvirčio pardavimus, pajamas ir pelną. Per pirmus tris šių metų mėnesius, palyginus su tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu, bendrovės veiklos pajamos išaugo 6 proc., iki 11,14 mlrd. JAV dol. Augimas pastebimas visuose regionuose, tačiau ypač didelis jis buvo Indijoje (20 proc.), Kinijoje (9 proc.) ir Brazilijoje (4 proc.). Grynas pelnas per pirmąjį metų ketvirtį, palyginus su tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu, išaugo 8 proc., iki 2,05 mlrd. JAV dol. Bendrovei priklauso prekių ženklai „Fanta“, „Sprite“, „Vitaminwater“, „Powerade“, „Minute Maid“ ir „Del Valle“.

Tarptautinis valiutos fondas (TVF) padidino pasaulio ekonomikos augimo prognozę nuo 3,3 iki 3,5 proc. Tačiau TVF pažymėjo, kad, nepaisant šio tokio pagerėjimo, galima dar viena euro zonos krizė ir kad daugybės pagrindinių ekonomikų augimas dar neatsigavęs. Euro zonos šalys neseniai susitarė dėl antro paskolų rinkinio skyrimo Graikijai, todėl šalies bankroto tikimybė dabar mažesnė. Be to, sukurtas nuolatinis gelbėjimo fondas, kuris, tikimasi, padės išspręsti skolų krizę. Nedarbo lygis JAV sumažėjo iki 8,2 proc. – žemiausio lygio nuo 2009 m., todėl sustiprėjo viltys dėl didžiausios pasaulio ekonomikos atsigavimo.

Nepaisant turimų reikiamų priemonių, Europos finansų krizė dar nėra visiškai išspręsta, sakė TVF vadovė Christine Lagarde. „Europa, kuri buvo krizės epicentre, sustiprino save monetarinėje ir finansinėje srityse, be to, sustiprėjo ir jos valdymas, ir visa tai dėl išpūdingų kovos su krize priemonių“, – sakė Ch. Lagarde. Tačiau ji pridūrė, kad Europa turi parodyti ryžtą taikant daugiametes biudžeto taisykles. Ch. Lagarde teigė, kad TVF ištekliai turi būti padidinti mažiausiai 400 mlrd. eurų.

Tarptautinėje mugėje pristatytas lietuvių išradimas

RAMUNĖ LAPAS

Šimtai, gal net tūkstančiai skirtingų aparatų virti kavai, viena už kitą geresnės ir gražesnės keptuvės, ekologiškesni vandens buteliai, virtuvinis linas... Rinka, atrodytų, sprogsta nuo pasiūlos. Neįmanoma dar galima išterpti, neįmanoma dar galima ką nors nauja išrasti? Pasirodo, galima. Tuo akivaizdžiai įsitikini apsilankęs kasmetinėje namų apyvokos reikmenų mugėje, kurią jau 73 metus rengia International Housewares Association (IHA).

Namų ūkis nuosmukio neįaučia

Nuo 1961 metų renginys „International Home + Housewares Show“ vyksta milžiniškame „McCormick Place“. Visi bilietai į šiemetinį renginį buvo parduoti, užimtos visos galimos vietos. Savo gaminius rodė 2,130 didesnių ar mažesnių įmonių, apie 500 – naujų, 30 proc. – atvykę iš kitų šalių. Mugėje apsilankė 60,000 žmonių iš 100 valstybių, vien pirkėjų iš užsienio atvyko daugiau kaip 21,000.

Produktai buvo sugrupuoti į keturias pagrindines grupes: „Wired and Well Expo“, „Dine and Design Expo“, „Clean Contain and Sustain“ ir „Global Crossroads“ ir išdėstyti trijuose „McCormick Place“ pastatuose.

Renginio rėmuose veikė ir pažintinės parodos. Dauguma jų buvo sukeltos vienoje erdvėje – „Hall of Global Innovation“. Jos pristatė pirmą kartą teiktų apdovanojimų už naujovišką dizainą (IHA Innovation Awards) laimėtojus, pasižymėjusius naujovių ir kokybės skleidėjus pasaulyje (Global Innovation Awards), premijuotus studentų išradimus (2012 Student Design Competition winners), madingiausias spalvas ir jų derinius (Pantone ColorWatch), geriausius ekologiškus produktus (Going Green). Šių parodų rengimas buvo tiesioginė JAV lietuvių Viktorijos Kašuba-Matranga atsakomybė, IHA dirbančios nuo 1992 metų.

Mugėje išskirta ir dar viena grupė – „New Exhibitor Area“. Būtent joje pirmą kartą dalyvavo lietuvių šeima iš Orland Park Kristina ir Gintautas Burokai.

Nerandi nusipirkti – išrask!

Šių metų renginyje tėvo ir duk-

ters komanda pristatė savo sukurtą „SpiceStor Organizer System“ – patogią ir nebrangią sistemą standartinėms prieskonių dėžutėms sudėti. Taip, taip, toms nedidukėms apvalioms „McCormick“ ir kitų bendrovių prieskonių dėžutėms, kurias pamatysi beveik kiekvieno amerikiečio virtuvėje. Kai kuriose – net labai daug, štai pats Gintautas Burokas turi apie 120 prieskonių! Jų laikymo problema ir paskatino vyrą sukurti naują gaminį. „Kartą ruošiausi kažką kepti, – prisiminė Gintautas, – atidariau spintelę, ir pabiro visi prieskoniai. Pykau tams žmonos, kad negali jų sudėti, o ji sako: ‘Tai tu imk ir

Šiek tiek daugiau kaip prieš metus buvo įkurta „Sensible Designs Online Inc.“, į pramoninį dizainą nukreipta įmonė, kuri siekia ieškoti lengvų, prieinamų, kasdienėje buityje išsylančių problemų sprendimo. „SpiceStor Organizer System“ – pirmas, bet ne vienintelis tėvo ir dukters sukurtas produktas. Dar keli, bet jau visai kitokio pobūdžio, šiuo metu yra rinkos tyrimo stadijoje.

Gerumas slypi paprastume

Rinką gerai pažįstanti IHA dizaino programų koordinatore Viktorija Kašuba-Matranga džiaugėsi, kad lie-

produktas: priklausomai nuo lakšto dydžio ir gnybtų skaičiaus jis kainuoja 9, 15 ar 20 dol., o spaustukai atskirai – dar mažiau. Aukštos kokybės nelūžtanti plastmasė pagaminta iš perdirbtų medžiagų. Kai gaminy pasidaro nereikalingas, jį vėl galima perdirbti. Produktas – amerikietiškas, ir Burokas tuo didžiuojasi. „Paprastai tokius dalykus gamina Kinijoje, – aiškino jis, – bet mes nutarėme, kad gaminsime Amerikoje. Viskas vyksta taip: mes projektuojame, Florida valstijoje gaminamos dalys. Sudedame jas į galutinį produktą ir pardavinėjame.“ Kol kas pardavinėja internetu (www.spicestor.com), daugiausia klientų yra JAV ir Kanadoje, tačiau po sėkmingo pasirodymo mugėje padėtis gali greitai keistis.

Pastangos apsimokėjo su kaupu

„SpiceStor“ – visiškai naujas produktas, pirmą kartą pasiūlytas interneto parduotuvėje Amazon.com vos prieš keletą mėnesių. „Pirmą partiją pardavėme per tris savaites. Mes negalėjome patikėti, kad tiek daug žmonių norėjo mūsų produkto, – pasakojo Gintautas. – Buvo aišku, kad žmonėms reikia tokio dalyko. Tada pagaminome 10 kartų daugiau ir iki Kalėdų išpardavėme viską, ką buvome padarę. Supratome, kad tiesiu spyriu pataikėme į taikinį!“

Tačiau dėl mugės Gintautas su Kristina turėjo abejonių – juk jie naujokai, o dalyvavimas mugėje nemažai kainuoja. Žodžiu, reikia nemažai investuoti, o kad tai apsimokės – niekas nėra tikras. „Bet iš tikrųjų mums labai apsimokėjo, – mugei pasibaigus džiaugėsi Burokas. – Aš netikėjau, kad taip gerai gali pasisekti. Mūsų produkto pasižiūrėti atėjo atstovai iš visų didžiųjų įmonių. Netikėjome, kad galime jas ‘užkabinti’. Būtume laimingi, sulaukę dėmesio tik iš vienos kitos internetinės parduotuvės ar mažesnės įmonės. Bet mumis domėjosi visos didelės, visi sakė, kad patinka mūsų produktas, kad nori jį įsigyti. Mums apsimokėjo kiekvienas centas, reikėjo dar daugiau išleisti.“

20 sekundžių „SpiceStor“ skelbimą rodė autobusuose, kurie mugės dienomis nuolat važinėjo tarp viešbučių ir „McCormick Place“. Gintautas sakė, kad labai daug žmonių atėjo būtent pamatę tą skelbimą. Parodoje taip pat buvo rodoma reklama „Amazing inventions“, kurioje tėvas su dukra kalba apie savo išradimą. Žmonių reakcija, anot pašnekovo, viena ir ta pati: „Koks paprastas dalykas, kodėl niekas anksčiau to nesugalvojo!“ arba: „Kodėl aš to nesugalvoju!“

Burokas jau turi kelis patentus kompiuterių srityje, bet čia – jam visiškai nauja teritorija, tad tuo maloniau, kad pradžia tokia sėkminga. „Tai rūpi visiems, – sakė jis. – Kiekvienas turi virtuvę, prieskonių, kiekvienas galvoja, kur ir kaip juos laikyti. Greitai gal turėsime kitų panašių produktų, juk tą pačią sistemą lengva pritaikyti ir darbo įrankiams, ir lako ar vaistų buteliukams sudėti. Principas tas pats, keičiasi tik spaustukų apimtis.“

Na, o mes tikimės Burokų šeimos išradimą netrukus išvysti parduotuvių lentynose. To ir linkime Kristinai ir Gintautui Burokams iš Orland Park!

Šių metų „International Home + Housewares Show“ tėvo ir dukters, Kristinos ir Gintauto Burokų, komanda pristatė savo sukurtą „SpiceStor Organizer System“ – patogią ir nebrangią sistemą standartinėms prieskonių dėžutėms sudėti.

sudėk! Pradėjau ieškoti ko nors tinkamo parduotuvėse, bet nieko neradau. Tada pats pradėjau galvoti, planuoti. Prisijungė mano dukra, ir gimė mūsų gnybtukai.“

Tėvas ir dukra sudaro gerą komandą. Gintautas pagal profesiją yra inžinierius, 30 metų dirbo kompiuterių srityje – kūrė kompiuterių programas, buvo vadybininku. Kristina University of Illinois at Chicago (UIC) baigė pramoninį dizainą. Vienas kuria, projektuoja, kitas pritaiko savo inžinieriaus ir vadybininko patirtį. „Norėjau pradėti dirbti savarankiškai, – prisipažino Gintautas – ir sau susikurti naują darbo vietą, ir dukrai suteikti galimybę uždirbti. Galvojau – užteks kitiems, laikas pradėti sau.“

tuvių šeimai pavyko atkreipti pirkėjų dėmesį, nes šioje srityje – prieskonių sudėjimo ir laikymo – yra ypač daug varžovų. Buroko manymu, didžiausią problemą – prieskonių kiekį – jiems pavyko išspręsti. „Daug visokių dalykų siūloma prieskoniams sudėti, – sakė jis. – Yra labai gerų sistemų, bet jose telpa 20–30 dėžučių. Tuo tarpu mes matome, kad žmonės jų turi po 40, 60, 80 ar ir daugiau. Mūsų sistema leidžia sudėti daug prieskonių, neužimant visos spintelės erdvės.“

Standartinis „SpiceStor“ lakštas talpina 40 dėžučių, antras greta – dar 40. Sistemą galima didinti. Be to, ji universalai ir patogiai – galima ir spintelėje pakabinti, ir į stalčių įdėti, ir ant lentynos ar stalo pastatyti. Lengva ištraukti, lengva prieiti. Jei gamini, lakštą gali ant stalo pasistatyti, visi prieskoniai bus po ranka. Gnybtus galima pritaisyti prie spintelės durelių ir ten sudėti dažniausiai naudojamus prieskonius. „SpiceStor Organizer System“ siūlo daugybę variantų. „Aš norėjau, kad būtų tikrai patogų ir gerai pritaikoma, – kalbėjo išradėjas, – kad kuo daugiau prieskonių galima būtų sudėti į kuo mažesnę erdvę. Mūsų sistema siūlo daug būdų, kaip panaudoti tą patį dalyką. Manau, kad mes apgalvojome viską.“

Burokas sako pastebėjęs, kad žmonės paprastai nenori prieskonių laikyti atvirai. Tiesa, yra sistemų, siūlančių perpilti prieskonius į dailius vienodus indus. Tai įdomu, bet mažai kas nori išleisti 80 dol., kad pakabintų prieskonius ant sienos. „Tai nėra grožybė, – teigė vyras. – Žmonės nori paprasčiau – kai reikia, nori greitai rasti, o ne grožėtis.“

„SpiceStor“ – labai nebrangus

„SpiceStor“ gerumas slypi paprastume.

PASKUTINĖ KADENCIJA.

Prezidento dienoraščiai

VALDAS ADAMKUS

Nr. 21

Mūsų pokalbis buvo pabrėžtinai šaltas. Jos tonas buvo net nelabai mandagus. V. Vyka-Freiberga bandė kaltinti mane, neva pernai Vilniuje jai lyg ir daviau suprasti, jog ketinu vykti į gegužės 9-osios iškilmes, ir jinaį tuo vadovavosi priimdama savo sprendimą. Tai netiesa. Šiuo klausimu tuomet nebuvo jokios kalbos. Ji dar teigė, kad didžiosios valstybės, kaip antai Vokietija ar Prancūzija, atsisakymo vykti į Maskvą nesupras. Patikinau ją, kad irgi konsultavausi tose šalyse ir susidariau visiškai kitokią nuomonę nei ji.

Paskutinis V. Vykės-Freibergos argumentas, nuskambėjęs kaip pasiteisinimas, – kad ją vykti į Maskvą spaudžia Saeima, Latvijos vyriausybė ir visuomenė. Atsakiau, kad Lie-

mais, kad dabar mūsų šalių santykiai katastrofiškai pablogės.

Vienu laiku analogišką sprendimą paskelbęs Estijos prezidentas Arnoldas Rüütelis sulaukė ir neigiamų žiniasklaidos vertinimų. Tuo tarpu latvių spauda mėgina įtikinti savo šalies visuomenę, kad jų prezidentė, vienintelė iš Baltijos valstybių vadovų nuvykusi į Maskvą, neva primins pasauliui 50 metų trukusią Latvijos okupaciją. Keista logika!

Tačiau galvodama apie Baltijos šalių santykių ateitį, esu įsitikinęs, kad šis nuomonių išsiskyrimas ne tik nepakenks mūsų bendradarbiavimui, bet ir bus pamoka, jog mums reikia daugiau geros valios bei atvirumo, grindžiamo mūsų bendros praeities išgyvenimais.

Lenkijos prezidento Aleksanderio Kwaśniewskio ir jo žmonos Jolantos valstybinio vizito Lietuvoje akimirkos.

tuvoje padėtis priešinga, ir išreiškiau viltį, jog skirtingas mūsų požiūris į Kremliaus rengiamas iškilmes nepakenks glaudžiam Baltijos šalių bendradarbiavimui.

Tuomet nustebino jos klausimas, ar atvyksiu gegužės 4-ąją į Rygą jų tautinės šventės proga. Atsakiau, kad net nesu gavęs kvietimo. Latvijos prezidentė netikėtai pasakė, kad ji tiesiog negali tuo patikėti ir pasitiksins šią informaciją. „Jeigu abejojate mano žodžiais, prašau, tikrinkite“, – teliko atsauti.

Tuo metu ji jau kalbėjo pakeltu tonu, tiesiog atšiauriai. Jautėsi, kad Latvijos prezidentė puikiai supranta patį sugriovusi mūsų pasitarimus dėl kelionės į Maskvą, o išsišokdama ir pirmoji paskelbdama savo sprendimą vykti švęsti sovietų pergalės jubiliejaus, matyt, tikėjosi, jog ir mes su A. Rüüteliu būsime priversti sekti jos pavyzdžiu. Bet planas nepavyko, ir V. Vykė-Freiberga net menkai slėpė savo susierzinimą.

Netrukus po šio pokalbio į Prezidentūrą elektroniniu paštu atėjo kvietimas gegužės 4-ąją atvykti į Rygą minėti Latvijos nepriklausomybės atkūrimo dienos.

2005 metų kovo 8 diena, Vilnius. Mano sprendimą nevykti į gegužės 9-osios iškilmes Maskvoje komentuoja viso pasaulio žiniasklaida. Internetė jau pirmą dieną paskelbta per 3 tūkstančius komentarų – daugiau nei 90 proc. man pritaria. Oficialios Maskvos reakcijos dar nėra, o Rusijos televizijos komentatoriai pratrūko tiesiog isteriškais grasini-

2005 metų kovo 9 diena, Vilnius. Oficialaus dviejų dienų vizito į Lietuvą atvyko Lenkijos prezidentas Aleksanderis Kwaśniewskis su žmona Jolanta, lydimi gausios delegacijos ir didžiulio būrio žurnalistų.

Aptarėme dvišalių santykių problemas. Bene svarbiausia – Lietuvos lenkų pavardžių rašymas originalia forma lenkiškais rašmenimis. Mūsų valstybinės kalbos įstatymas tai draudžia. Ginčas dėl to vyksta jau daugybę metų, kone nuo pat nepriklausomybės atkūrimo. Sudarėme lietuvių ir lenkų darbo grupę, kuri jau parengė savo siūlymus.

Dar viena problema – žemės nuosavybės grąžinimas lenkų gausiai gyvenamose Vilniaus krašto teritorijose. Čia taip pat judame pirmyn. Norime spėti šias problemas išspręsti dar iki rudens, kol baigsis antroji prezidento A. Kwaśniewskio kadencija, nes nežinia, kaip klostytis su naujuoju Lenkijos vadovu.

Po pietų nuvykome į Šv. Jonų bažnyčią, kur A. Kwaśniewskiui buvo iškilmingai įteiktos Vilniaus universiteto garbės daktaro regalias. Tai buvo jaudinanti ceremonija. Jausminga prezidento A. Kwaśniewskio kalba, kurioje jis prisiminė netoli Vilniaus gimusią savo motiną, ne vienam išspaudė ir ašarą.

Vakare surengėme vakarienę prezidento A. Kwaśniewskio ir jo žmonos Jolantos garbei. Svečiai nesis Kirstė kone iki vidurnakčio, ir tai geriausias įrodymas, kad išvengėme formalaus oficialumo.

Bus daugiau.

CHIRURGAI

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DANTŲ GYDYTOJAI

Dr. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401, Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave, St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

AKIŲ LIGOS
ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

SKELBIMŲ SKYRIAUS

TEL. 773-585-9500

www.draugas.org

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

* **Vyras** ieško žmonių priežiūros darbo. Patirtis, rekomendacijos, vairuoja, legalūs dokumentai. Tel. 312-307-4619.

* **Vidaus** ir lauko dažymo darbai. Patirtis. Tel. 773-550-1867.

* **Moteris** ieško žmonių priežiūros darbo. Tvarkinga, legalūs dokumentai, vairuoja, skaniai gamina maistą. Gali pakeisti savaitgaliais. Tel.630-674-1545.

* **Moteris** ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo. Gali juos prižiūrėti ir savo namuose. Patirtis, rekomendacijos, vairuoja. Tel. 331-643-5529.

* **Moteris** ieško senelių priežiūros darbo. Patirtis, legalūs dokumentai. Siūlyti įvairius variantus Indiana, Michigan arba Illinois valstijose. Tel. 219-221-1081.

* **Nuo birželio mėn.** vyras ieško senelių priežiūros darbo su gyvenimu. Gali pakeisti. Legalūs dokumentai. Tel. 708-220-3202.

* **Moteris** ieško senelių priežiūros darbo su gyvenimu lietuvių šeimoje. Tel. 815-505-3437.

* **Moteris** ieško papildomo darbo tik šeštadieniais. Tel. 708-220-3202.

SIŪLO DARBĄ

Oldline MFG Company w/benefits seek

- CNS Programmer
- Wood Workers
- Accounting Clerk

4616 W 19th Street Please Call Roger @ 708-780-0070 Ext. 4850

Chicago intermodal trucking company looking for experienced CDL drivers.
80% drop and hook. Call Marta at **708-728-9090 ext 221.**

Vidmantas Prikockis, gyvenantis **Kirtland, OH**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsuntė 50 dol. Labai Jums ačiū už paramą.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave **Bridgeview, IL 60455** **Tel. 1 708-599-9680**
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Ambasadorius Vygaudas Ušackas: „Savo ateitį sieju su Lietuva“

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Greitai sukaks dveji metai, kai Vygaudas Ušackas, diplomatas, 2001–2006 metais buvęs nepaprastuoju ir įgaliuotoju ambasadoriumi Jungtinėse Amerikos Valstijose ir Meksikai, dirba Europos Sąjungos misijos Afganistane vadovu. Jis gana dažnai vieši Lietuvoje, susitinka su žmonėmis, pasakoja jiems apie darbą Afganistane, teigdamas, kad šioje šalyje laikas turi visai kitą prasmę nei mes įpratę.

Anot ambasadoriaus, Afganistanas dabar išgyvena 30 metų trunkančią vidaus plėšimų ir karų traumą. Tarptautinė bendruomenė, kurios sudėtinė dalis yra ir Lietuva, padeda afganams kurti tokią ateitį, kad šalis gyventų ant taikos pamatų, nebetaptų tarptautinių teroristų ruošimo bei operacijų vykdymo lauku. Pernai gruodžio 5 d. įvykusioje Bonn konferencijoje 83 pasaulio valstybės, o tarp jų ES ir jos narė Lietuva bei Afganistanas prisiėmė abipusę atsakomybę bendradarbiaujant stiprinti afganų saugumo pajėgas bei valdymo institucijas, padėti jiems išgauti ir tinkamai panaudoti turtingus Afganistano žemių gamtinius išteklius bei didinti biudžeto įplaukas.

Specialiojo ES įgaliojimo veikla Afganistane yra labai atsakinga ir svarbi, jam tenka užsiimti ES požiūriu į politinį procesą ir įvykių raidą Afganistane propagavimu, glaudžių ryšių su centrinėmis bei vietinėmis valdžios institucijomis, politinėmis grupėmis palaikymu, geresnės tarptautinės paramos koordinavimu. Taip pat vykdomos konsultacijos dėl padarytos pažangos, siekiant įvairių tarptautinių susitarimų įgyvendinimo: civilinių gebėjimų stiprinimo, gero valdymo ir teisinių institucijų kūrimo, saugumo sektoriaus reformos, pagarbos žmogaus teisėms, demokratijos ir teisinės valstybės principams propagavimo, bendradarbiavimo kovoje su terorizmu, prekybos narkotikais, žmonėmis, masinio naikavimo ginklais ir kt.

„Gyvenimo sąlygos ten yra sudėtingos, nors gamta labai graži, tris ketvirtadalius šalies teritorijos užima kalnai. Nelengva prisitaikyti prie visiškai skirtingų oro sąlygų, prie karščio vasarą, smėlio audrų ir dulkių, nuo kurių neįmanoma pasislėp-

ti. Kontrastai šalyje – didžiuliai, daug kas čia ištis stebina“, – pasakojo ambasadorius.

Afganistane gyvena apie 25–30 mln. gyventojų, tikslesnio jų skaičiaus niekas nežino. Kažkada šalies sostinė Kabulas garsėjo savo kosmopolitiškumu visuose Vidurio Rytuose. Tačiau 1979 m. į šalį įsiveržus ginkluotosioms Sovietų Sąjungos kariuomenės pajėgoms, padėtis keitėsi dramatiškai: valdžią užgrobė talibai, šalyje išgalėjo įvairūs draudimai, vis blogėjo moterų padėtis ir panašiai.

Ambasadorius V. Ušackas.

Maždaug 80 proc. gyventojų iškūrę kaimo vietovėse. ES parama padeda atkurti ir vystyti žemės ūkį (vandens priežiūros ir drėkinimo sistemos, sodininkystę, gyvulininkystę). 11 mln. eurų parama padėjo nutiesti 10,000 kilometrų kelių ir užtikrinti susisiekimą su 38,000 kaimų tiek vasarą, tiek žiemą. Ekonomiškai aktyvūs vos 11 mln. gyventojų. 60 proc. ekonomikos sudaro žemės ūkis, nors dirbama žemė užima tik 12 proc. teritorijos. Plėtojama maisto pramonė, veikia medvilnės ir tekstilės fabrikai, cemento gamyklos, elektros jėgainės. Ekonomika lieka priklausoma nuo tarptautinės paramos ir atkūrimo projektų. Esama privačių investicijų, pavyzdžiui, Dubajuje gyvenanti afganistaniečių šeima įkūrė 10 mln. dolerių vertės „Coca Cola“ gėrimų pilstymo į butelius gamyklą, Italijos verslininkai šalyje jau įrengė pirmąją slidinėjimo trasą,

nes žiemos čia gana šaltos.

Afganistane nuo seno gyvavo daug skirtingų kultūrų, kurios paliko nemažai ženklų: statinių, paminklų ir pan. Deja, per pastarųjų dešimtmečių karus dalis jų buvo sunaikinta. Bene garsiausiai visame pasaulyje nuskambėjo dviejų Budos skulptūrų, stovėjusių apie 1,500 metų, susprogdinimas. Persai nuo seno garsėjo filosofais, mokslininkais ir poezija. Pastaroji buvo viena iš švietimo atramų ir iki šių dienų yra svarbi afganistaniečių kultūroje. Ko-

„Aš manau, tai yra svarbu, nes jei armija – apie 230,000 žmonių – nebus išlaikoma, tai neatmestina, kad galbūt kada nors vėl reikės mums grįžti tenai. Niekas nenori grįžti, visi nori, kad Afganistanas kuo greičiau perimtų atsakomybę už savo teritorijos saugumą“, – po posėdžio Lietuvos aiškino užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis, šiame poste pakeitęs 2008–2010 metais ministerijai vadovavusį Ušacką. Šalių sprendimus finansiškai remti Afganistaną ketinama paskelbti per NATO valstybių ir vyriausybių vadovų susitikimą Chicago 2012 m. gegužės 20–21 dienomis.

Nors Afganistane yra dislokuotos nemenkos taikos misijos palaikymo pajėgos, ši šalis vis dar nesaugi. Ušackas pasakojo apie ES atstovybėje nutikusį incidentą, kurio metu viena kulka kliudė sekretoriato langą. Tiesioginiu įvykio dalyviu tapęs ambasadorius džiaugėsi, kad langas buvo šarvuotas ir rodė jo fotografiją. Jis vylėsi, kad ši kulka tebuvo atsitiktinumas, o ne specialiai prieš ES atstovybę ar jį patį nukreiptas išpuolis, kadangi tenyksių žmonių tradicijose yra labai giliai įsišaknijęs paprotys naudoti ginklus.

Ambasadoriui viešint Lietuvoje, balandžio viduryje Afganistane talibai surengė išpuolius prieš NATO būstinę, Vokietijos, Japonijos, Didžiosios Britanijos ir JAV ambasadas, Afganistano parlamentą. Beveik parą trukusių kovų metu visi 32 sukilėliai buvo nukauti, žuvo ir 18 kovo-tojų bei policijos pareigūnų. Tai dar kartą įrodė, kokia sudėtinga padėtis yra šioje šalyje.

„Demokratijos į šią šalį eksportuoti negalima, bet teigiami poslinkiai tikrai pastebimi. Malonu susitikti su jaunais žmonėmis, kurie baigia mokslus užsienyje – Indijoje, Didžiojoje Britanijoje ar Amerikoje ir sugrįžta į savo šalį, kad čia pritaikytų savo žinias. Pernai net 8 mln. vaikų pradėjo lankyti mokyklą, ir tai labai svarbu. Šalyje yra nemažai spaudos leidinių, kurių leidimu rūpinasi jauni išsilavinę žmonės, televizijos įtaka ten labai svarbi. Mes esame Afganistane dėl to, kad šalis vėl netaptų blogio šaltiniu, mes tokiu būdu stipriname savo pačių saugumo garantijas“, – aiškino Ušackas.

Diplomatas Afganistane turi nedaug laisvo laiko, nes čia laisva tik viena diena – penktadienis. Laisvu laiku jis žaidžia futbolą, tenisą, bendrauja su Lietuvos kariais, kurių šalyje yra apie 250, o iš viso tarptautinės pajėgos čia sudaro apie 130,000 karių.

Ambasadorius teigia, kad šis jo darbas Afganistane – įdomus iššūkis, tačiau pačiais įdomiausiais metais jis laiko 2008–2010-uosius, kai buvo Lietuvos užsienio reikalų ministru ir tada, jo įsitikinimu, galėjo būti labiausiai naudingas Lietuvai. Paklaustas apie savo ateities planus ir galimą kandidatavimą į Lietuvos prezidento postą ambasadorius teigė, kad apie tai kalbėti dar per anksti, bet savo ateitį jis sieja su Lietuva ir tarnavimu jos žmonėms.

Darbo Afganistane akimirkos.

Nutr. iš asmeninio archyvo.

ne kiekvienuose namuose galima rasti poezijos rinkinių, net jei žmonės jų dažnai neskaito. Prieš išgalint talibams, Kabule gyveno nemažai modernios ir klasikinės muzikos atlikėjų. XX a. viduryje Kabulas buvo lyginamas su XVIII–XIX a. Viena.

„Šalyje didelis neraštingumas, daugiau kaip 80 proc. gyventojų yra beraščiai. Raštingumo labai trūksta ir vietos policininkams, kuriuos pirmiausia reikia išmokyti ne to, kas yra įstatymas, o skaityti ir rašyti. Siekiama, kad tokie tvarkos sargai po 3 mėnesių apmokymo jau turėtų 2–3 klasės mokinio lygio išsilavinimą. Dar viena rimta problema – žemas sveikatos apsaugos lygis, didelis mirtingumas – iš 1,000 naujagimių apie 260 miršta. Ištis nelengva suvokti, kaip galima gyventi, kai dienos pajamos nesiekia ir 2 dolerių“, – sakė Ušackas.

Kita vertus, šalies žemės gelmėse glūdi didžiuliai turtai – čia yra daugiau kaip 3 trilijonų JAV dolerių vertės dujų, naftos, aukso, ličio. Dabar Europos Sąjunga ir jos valstybės narės šaliai kasmet skiria 1 mlrd. eurų paramos. Ambasadorius įsitikinęs, kad parama bus reikalinga dar bent dešimtmetį ir po to, kai 2014 metų pabaigoje Afganistaną paliks tarptautinės taikos palaikymo pajėgos. Balandžio viduryje Lietuvos ministrų kabinetas pritarė, kad būtina planuoti po 2014 metų Afganistano nacionalinėms saugumo pajėgoms skirti finansinę paramą. Numatyta, kad 2015–2017 metais Afganistano nacionalinio saugumo pajėgų išlaikymui Lietuva skirs po 1,3 mln. litų (apie 0,5 milijono dolerių).

Vienintelei dukrai

A † A
AUDRONEI MARIJAI
PETRUŠIENEI

mirus, giliai užjaučiame mūsų brangią draugę
HALINĄ BAGDONIENĘ ir drauge liūdime.

Rita Bagdonienė
Jadvyga Giedraitienė
Salomėja Valukienė

Lietuvių Respublikonų Lygos valdybos sekretorei,
visuomenininkei

A † A
BIRUTEI VINDAŠIENEI

užbaigus šią žemišką kelionę ir kruopščiai atlikus
milžiniškus darbus savo Tėvynės laisvinimo kelyje,
liūdesyje užjaučiame dukrą DALIĄ ir visus artimuo-
sius.

Pranas Jurkus
Lygos pirmininkas ir nariai

JAV LB Brighton Park valdyba reiškia gilią
užuojautą valdybos pirmininkei SALOMĖJAI
DAULIENEI jos brangiai sesutei mirus Lie-
tuvoje.

JAV LB Brighton Park valdyba

Menininkės Irenos Šaparnis darbai

Atkelta iš 8 psl.

Jeigu kam pasirodytų, kad ba-
tikos technika kuriantys menininkai
savo darbus nori parduoti per bran-
giai, galiu pasakyti, kad, pamačius,
kaip batikos darbas gimsta ir kiek
darbo reikalauja iš menininko, ma-
nau, kad šia technika atlikti darbai
turėtų būti vieni brangiausių. Paro-
dų lankytojai mato tik „gražiąją“ kū-
rybos pusę – pasipuošusį ir šven-
tiškai nusiteikusį kūrėją ir jo nuos-
tabius paveikslus, tačiau kartais gal
neturi nė menkiausio supratimo
kiek valandų, parų, savaitių sunkaus
fizinio darbo, palinkus ties rūk-
stančio vaško katiliuku, buvo įdėta,
nekalbant jau apie „kūrybines kan-
čias”.

Beje, Irena ne tik kuria, bet ir
atranda vietą savo darbams pasauly-
je. O tai, savo ruožtu, taip pat reika-
lauja didelių pastangų ir daug laiko.
Kasmet ji išsiunčia paraiškas maž-
daug trisdešimčiai konkursų, ku-
riuose atrinkti darbai patenka į paro-
das. Per metus Irenos darbai patenka
į dvylika-keturiolika parodų. Meni-
ninkė yra dalyvavusi didžiulėse, me-
no pasaulyje gerai žinomose paro-
dose New Orleans, Čikagoje, Kansas
City. Tarp ryškiausių savo parodų
menininkė išskiria parodas Jackson

Junge Gallery, Čikagoje, Edward
Hospital Čikagos priemiestyje Na-
perville, parodą, vykusią New Or-
leans džiaz festivalio metu. Atran-
kos į parodas yra gana subjektyvios.
Kartais įvyksta ir komiškų dalykų:
kartą Irenos darbai buvo įtraukti tik
į laukiamąjį sąrašą, t. y. turėjo laukti,
kad atsirastų vieta parodoje tuo atve-
ju, jei dėl kokių nors priežasčių ne-
būtų rodomi kurie nors į parodą at-
rinkti darbai. Patekę į parodą, būtent
šie Irenos kūriniai laimėjo pagrindi-
nį parodos laimėjimą. Priėmimo
komisijai pasirodė, kad darbai nėra
tiesiog geri, kad iš karto būtų priimti į
parodą, o vėliau, paveikslus įverti-
nus kitiems, paaiškėjo, kad jie – pa-
tys geriausi parodoje.

Be konkursinių parodų Irena
dalyvauja ir kitose, tiek asmeninėse,
tiek bendrose parodose. Šiuo metu
menininkės darbų galima išgyti
keliose galerijose – „Jackson Jungle
Gallery”, Čikagoje, „Button-Petter
Gallery”, Saugatuck, MI, na ir, žino-
ma, „University Club of Chicago”,
kur šiuo metu vyksta paroda, kuri
veiks iki gegužės 6 dienos. Galerijos
adresas: 12 Floor Gallery, 76 E. Mon-
roe St., Chicago. Tik prašome nepa-
miršti, kad į klubo paveikslų galeriją
nebūsime įleistas su džinsais.

PRENUMERUOKIME IR SKAITYKIME „DRAUGĄ”!
„Draugą” atminkime savo testamente.

A † A
Dr. KAZIMIERAS A. ŠUKYS

Mirė 2012 m. balandžio 14 d., sulaukęs 89 metų, Provena St.
Mary’s ligoninėje, Kankakee, Illinois.

Atsisveikinimas vyks penktadienį, balandžio 20 d. nuo 4 v. p.
p. iki 9 val. vakaro, Clancy-Gernon Funeral Home, 295 Main St.,
NW, P. O. Box 600, Bourbonnais, Illinois, 60914.

Šeštadienį, balandžio 21 d. Pal. J. Matulaičio misijoje, Le-
mont, IL, nuo 10–11 val. ryto bus galima atsisveikinti kas nega-
lėjo penktadienį. Šv. Mišių pradžia 11 val. A. a. Kazimieras bus
palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Čikagoje.

Dr. Kazimieras A. Šukys gimė 1923 m. kovo 3 d. Juozo ir Ago-
tos Mikalajūnaitės Šukių šeimoje, Meldučių kaime, Debeikių
valsčiuje, Utenos apskrityje, Lietuvoje. Dr. Kazimieras A. Šukys
turėjo keturis brolius Antaną, Juozą, Balį ir Joną, tris seseris
Oną, Zosę ir Elena. Visi broliai ir dvi seserys yra mirę Lietuvoje,
išskyrus dr. Elena Deckys, su kuria kartu atvyko į JAV. Dr. Elena
Deckys gyvena Indian Head Park, Illinois.

Dr. Kazimieras A. Šukys baigė Utenos gimnaziją 1941 metais.
Medicinos studijas pradėjo Vilniaus universitete ir dėl karo są-
lygų jas teko baigti Ludwig-Maximillian universitete Muenchen,
Vokietijoje 1949 metais.

1949 m. kovo 18 d. vedė Genovaitę Domeikaitę iš Lietuvos,
kuri mirė 1998 m. rugpjūčio 27 d. Kankakee, Illinois.

Dr. Kazimieras A. Šukys atvyko į JAV 1949 metais ir nuo 1950
m. iki 1955 m. atliko *Internship* ir rezidentūrą vidaus ir plaučių
ligų srityse, Rochester, New York ligoninėse.

1954 m. išlaikė Illinois valstybinius egzaminus ir gavo prak-
tikos licenciją. Nuo 1955–1958 m. buvo vyriausiasis Tuberkulio-
zės kontrolės gydytojas Manteno valstybinėje ligoninėje, Illinois. Po
to atidarė savo privatų kabinetą Bradley, Illinois ir 1969 m. tapo
„Fellow of American Academy of Family Physicians”.

Dr. Kazimieras A. Šukys priklausė St. Mary’s Hospital ir Ri-
verside Medical Center Hospital, Kankakee, Illinois, buvo Ame-
rican Medical Association, Illinois Medical Association, Kan-
kakee County Medical Society, American Academy of Family
Physicians, Lietuvių Gydytojų draugijos narys, priklausė atei-
tininkams, buvo Lietuvių Fondo, Jaunimo centro ir kitų lietu-
viškų organizacijų rėmėjas.

Dr. Kazimieras A. Šukys su pirmąja žmona Genovaite užau-
gino tris vaikus: Irutę, Danutę ir Raimondą. Irutė Z. yra ište-
kėjusi už Donald A. McGovern ir gyvena Los Altos, California; Da-
nutė K. yra ište-
kėjusi už Jeffrey E. Browne ir gyvena Oldsmar,
Florida, Raimondas P. yra vedęs Amy J. Powell ir jie gyvena
Orinda, California.

Dr. Kazimieras A. Šukys turėjo aštuonis anūkus: Kristina
McGovern Tenenbaum iš New York, NY; Genevieve McGovern iš
San Francisco, CA; Nicholas Browne iš Raleigh, NC; Alexandra
Browne Sweeney iš Denver, CO; Jordan Browne iš New York,
NY; Cameron Browne iš Gainesville FL; Benjamin Sukys iš
Seattle, WA; Alexander Sukys iš Orinda, CA.

Dr. Kazimieras A. Šukys 1999 m. gruodžio 29 d. vedė antrą
žmoną Dalią Lapinskaitę iš Lietuvos, Panevėžio miesto. Šioje
šeimoje jis turėjo dvi podukras: Sandrą ir Inetą. Sandra yra
ište-
kėjusi už Tado Peleckio ir gyvena Lockport, Illinois. Ineta
studijuoja Lewis universitete, Illinois.

Dr. Kazimieras A. Šukys buvo labai gerbiamas, mylimas ir
visapusiškai viskuo besidomintis žmogus. Jis mėgo bendrauti,
juokauti, o ypatingai žaisti lauko tenisą bei šachmatais.

Tiek daug gražių praleistų akimirkų kartu, tiek daug dalin-
tasi džiaugsmu, dalinti patarimai duoti iš širdies, dar ilgą amžių
mus visus lydės.

Liūdi žmona, vaikai ir anūkai

Ilgametei Ateities klubo narei

A † A
SALOMĖJAI IDZELIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame sūnų dr. AUGUSTI-
NĄ su šeima, dukrą TEREŠĘ BERZINSKIENĘ su
šeima, seserį JADVYGĄ KLIORIENĘ su šeima,
kitus gimines bei artimuosius ir drauge liūdime.

Cleveland ateitininkai

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Penktadienį, balandžio 20 d., 7 val.** v. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629) dailės istorikė Jolanta Bernotaitytė skaitys paskaitą „Kuo įdomūs dr. Jono Basanavičiaus portretai?“ Įėjimo mokestis – 5 dol. Tel. pasiteiravimui 773-582-6500.

■ **Balandžio 21 d., šeštadienį, 1 val. p. p.** Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje Maria High School jubiliejinės šv. Mišias aukos kardinolas Frances George, OMI.

■ **Barbaros Armonas knygos „Leave Your Tears in Moscow“** naują leidimą Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629) balandžio 21 d. 7 val. v. pristatys B. Armonas sūnus Jonas su žmona Dalia. Renginys vyks anglų kalba. Tel. pasiteiravimui 773-582-6500.

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo** Prasidėjimo bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL), sekmadienį, balandžio 22 d., 10:30 val. r. klebonas Robertas Coleman atnašaus šv. Mišias, o diakonas Vitas Paškauskas skelbs Evangeliją ir sakys homiliją. Prieš sekmadienio Mišias kalbėsime Palaimintojo Jurgio Matulaičio litaniją, maldą už ligonius ir maldą jo kanonizacijai. Po pamaldų mokyklos salėje – pietūs, kuriuos ruošia JAV LB Brighton Park apylinkės valdyba. Taip pat bus rodomas filmas „Dievo gailestingumas“ lietuvių kalba. Kviečiame visus dalyvauti.

■ **Penktadienį, balandžio 27 d., 7 val.** v. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL) vyks susitikimas su Lietuvos nacionalinio muziejaus Viduramžių ir naujųjų laikų archeologijos skyrius vedėju Valdu Steponaičiu. Jis skaitys paskaitą apie Vilniaus katedros archeologinius tyrinėjimus, Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų palaidojimus, naują ekspoziciją Katedros rūsiuose. Įėjimas – 5 dol. Tel. pasiteiravimui 773-582-6500.

■ **JAV LB Lemonto apylinkės valdyba** kviečia į metinį ataskaitinį susirinkimą balandžio 29 d. 12:30 val. p. p. Susirinkimas vyks Pasaulio lietuvių centro (14911 127th St. Lemont, IL 60439) Fondo salėje. Apsvarstysime praėjusių metų nuveiktus darbus, finansinius rezultatus, bus renkami nauji nariai į valdybą ir Revizijos komisiją bei aptarsime ateities veiklos gaires ir uždavinius.

■ **Balzeko lietuvių kultūros muziejuje** balandžio 29 d. vyks paskutinis renginys iš ciklo „Nepalaužta dvasia“ („Hope and Spirit“), skirtas 1941 metų birželio trėmimų 70-osioms metinėms atminti. 12:30 val. p. p. dr. Audrius V. Plioplys skaitys paskaitą ir pasakos apie parodą „Nepalaužta dvasia“. 2 val. p. p. vyks Rūtos Šepetys knygos „Between Shades of Gray“ ir Ellen Cassedy knygos „We Are Here: Memories of the Lithuanian Holocaust“ pristatymas. Renginys vyks anglų kalba. Tel. 773-582-6500.

■ **Pianistės Aleksandros Žvirblytės** ir smuikininkės Lindos Veleckytės koncertas „Aukštinės stygos“ vyks sekmadienį, balandžio 29 d., 12:30 val. p. p. Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių

centre, Lemont, IL. Į labdaros koncertą visus maloniai kviečia „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis.

■ **Lietuviškąją Motinos dieną, gegužės 6 d.,** nuo 9 val. r. iki 12:30 val. p. p. Palaimintojo Jurgio Matulaičio misija rengia tradicinius blynų pusryčius. Į pagalbą kviečiame vyrus savanorius. Užsirašyti galima misijos raštinėje.

■ **Lietuvių tautinių šokių mėgėjai** ir rėmėjai gegužės 12 d. 6 val. v. kviečiami į šokių vakarą „Šokių šventės keliu“, kuriame dalyvaus per 250 šokėjų. Koncertas vyks Pasaulio lietuvių centro R. Riškienės salėje (Lemont, IL). Vietas užsisakyti galite pas Dainą Siliūnienę el. paštu: dntsiliunas@aol.com arba tel. 630-852-3204. Koncerto rengėjas – lietuvių tautinių šokių grupė „Grandis“. Šoks „Laumė“ (Buffalo Grove), „Lėtinė“ „Suktinis“ (abu iš Čikagos), „Trep-siukas“, „Vijūnas“ (Indianapolis) ir „Spindulys“ (Lemont).

■ **Lietuvos Dukterų draugija (LDD)** skelbia vaikštukų ir važiuočių vajų. Norintys Draugijai padovanoti vaikštukus ar važiuokles prašome kreiptis į LDD tarybos narę Lilę Kizlaitienę (tel. 708-577-4364) arba LDD valdybos išdininkę Mildą Jakštienę (tel. 708-246-9472).

IŠ ARTI IR TOLI...

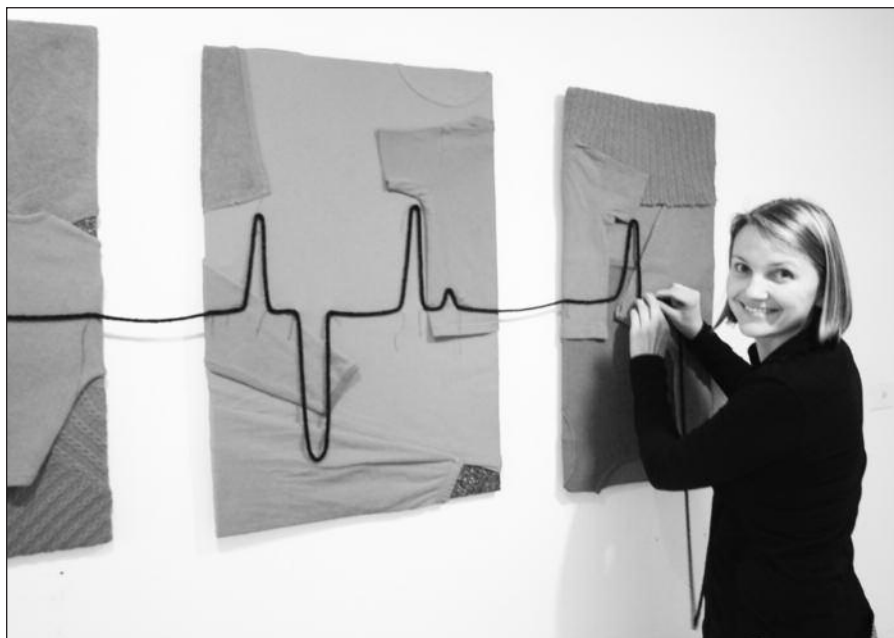
■ **Balandžio 28 d. 2 val. p. p. kviečiame** pasiklausti vaikų choro „Varpelis“ iš New Jersey dainavimo. Choro vadovė – Birutė Mockienė. Koncertas vyks J. Matulaičio namuose (10 Thurber Rd., Putnam, CT 06260). Surinktos lėšos bus skirtos Neringos stovyklai paremti.

■ **Gegužės 5 d., šeštadienį, Milwaukee** lituanistinėje mokykloje (648 E. Dover St., Bay View, WI 53207) vyksiančioje Mamyčių dienos šventėje Aldutė Vakarė pristatys savo knygą „Kartais Angelas pasirodo“. Pradžią 10:30 val. r. Daugiau informacijos tel. 847-668-1731.

■ **New York lituanistinės mokyklos** mokiniai gegužės gegužės 6 d. 11:30 val. r. kviečia paminėti Motinos dieną. Renginys vyks Mount Carmel parapijos salėje (Havemeyer St. ir N. 8th St. sankryža, Brooklyn, NY). Mokiniai parodys šventinę programą, tėvų komitetas ruošia pietus, veiks baras. Daugiau informacijos suteiks Faustina Šinkūnienė el. paštu director@nymairioniomokykla.org

■ **Philadelphia Lietuvių jaunimo sąjunga** kviečia visus į Šiaurės Amerikos lietuvių futbolo turnyrą, kuris vyks gegužės 12 d., šeštadienį, Southampton (114 St., Southampton, PA 18966). Po turnyro – apdovanojimai, vaisės ir šokiai Lietuvių namuose (2715 E. Allegheny Ave., Philadelphia, PA 19134). Norintys dalyvauti ar paremti turnyrą prašome kreiptis: tel. 484-557-9167 (Tadas); el. paštu tadas.656@yahoo.com; tel. 267-391-7942 (Vaidas) el. paštu mr.sider@yahoo.com

Pirksiu Domšaičio, J. Rimšos, Kasiulio, Žoromskio, Žmuidzinavičiaus tapybos ir P. Rimšos skulptūros darbus
Tel. 708-349-0348

Viktorija Turapinaite ruošiasi parodai „Transformuoti gyvenimai“.

Laimos Apanavičienės nuotr.

Balandžio 27 d., penktadienį, 7:30 val. v. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636
jungtinės parodos „Transformuoti gyvenimai“ atidarymas

Parodoje dalyvauja 20 autorių.

Daugiau informacijos el. paštu laimaa@hotmail.com arba ausrinekerr@comcast.net

Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje (Marquette Park)

balandžio 29 d., sekmadienį, 10:30 val. r.

šv. Mišias aukos

prelatas Jonas Kuzinskas,

švenčiantis savo kunigystės 60-metį.

Po Mišių parapijos salėje prelato pagerbimas ir šventiniai pietūs.

Apolonija Steponavičienė ir parapijos choras atliks meninę programą.

Vietas kviečiame užsisakyti
tel. 773-776-4600 (Audra).

Prelatas Jonas Kuzinskas.

„Draugo“ archyvo nuotr.

Gegužės 6 d.

2 val. p. p.

maloniai

kviečiame į

Amerikos

lietuvių

moterų

dailininkų

parodos

„LAWAA-40“

atidarymą

Vienos iš parodos dalyvių Onos Čepelienės darbas „Peizažas“.

Paroda, kurioje jau užsirašė dalyvauti 30 dailininkų, vyks Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629).

Jūsų laukia įdomūs darbai, vaisės ir programa.

SKELBIMAI

**Advokatas
Jonas Gibaitis**

30 metų darbo patirtis

6247 S. Kedzie Avenue

Chicago, IL 60629

Tel. 773-776-8700

Toll free 24 hr. 888-776-6742

Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.

Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.

www.johngibaitis.com

gibaitis@aol.com

**Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS**

6436 S. Pulaski Rd.,

Chicago, IL 60629

Tel. 773-582-4500

Valandos susitarus

**Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS**

4536 W. 63 Street

Chicago, IL 60629

(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolos

duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais.

Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,

2212 West Cermak Road.

Tel. (773) 847-7747